

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2022

SVENSKA INSTITUTET I ATHEN

SWEDISH
INSTITUTE
at ATHENS

SWEDISH
INSTITUTE
at ATHENS

Utgivare: Stiftelsen Svenska institutet i Athen (SIA)
Adress i Grekland: Mitseon 9, 117 42 Athen, Grekland
swedinst@sia.gr
Adress i Sverige: Skeppargatan 8, 114 52 Stockholm, Sverige
sia@medelhavsinstitutet.se
www.sia.gr
Facebook: [SwedishInstituteAthens](https://www.facebook.com/SwedishInstituteAthens)
Instagram: [swedinst](https://www.instagram.com/swedinst)
Youtube: [Swedish Institute at Athens](https://www.youtube.com/SwedishInstituteatAthens)

Layout: Julia Habetzeder
Översättning: Axel Frejman
© Stiftelsen Svenska institutet i Athen

På omslaget: Den arkeologiska platsen Asine, där svenska arkeologer arbetat sedan 1922. Foto: V. Theodorou

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INTRODUKTION	4	UNDERSISNING	26
Om Svenska institutet i Athen	4	Fördjupningskurs i Greklands arkeologi och historia	26
Verksamhet i Sverige och Grekland	4	Gymnasiekurs	26
Direktörens hälsning	5	KULTUR	29
FORSKNING	6	Kulturutbyte Sverige–Grekland	29
Arkeologisk verksamhet	6	EUNIC	30
Museiarbete i Nafplion, Argolis och Chania, Kreta	15	Musik	30
Specialnummer av <i>Archaiologia kai Technes</i>	15	Konst	31
Personalens vetenskapliga verksamhet	15	Litteratur	31
Vetenskapliga projekt	18	Film	32
Vetenskapliga samarbeten	19	GÄSTHEMMET I KAVALLA	35
Asine 100 år	20	Intendentens inledning	35
Seminaries och föreläsningar	20	Aktiviteter under året	37
Konferenser och workshops	21	PERSONALEN 2022	42
Publikationer	22	STYRELSEN 2022	42
Nordiska biblioteket	22	SVENSKA INSTITUTET ÖNSKAR TACKA	43
Stipendiater	23		

*Interiör, Svenska institutet
i Athen, Mitseon 9.
Foto: V. Theodorou.*

INTRODUKTION

Om Svenska institutet i Athen

Svenska institutet i Athen (SIA) är en stiftelse som verkar inom forskning, utbildning och kultur. Institutets ändamål är enligt stadgarna:

- att främja utforskandet av Greklands antika kultur och därmed berika vår egen kultur
- att förmedla kunskap därom och därmed berika vår egen kultur
- att stimulera och understödja kulturutbytet mellan Sverige och Grekland

Kärnan för verksamheten utgörs med andra ord av arbete inom det antika Greklands arkeologi och historia. Institutets profil är idag dock bredare än så och inkluderar även studier av senare perioder, liksom andra greklandsrelaterade ämnen inom samhällsvetenskap och humaniora. Arkeologjämnets tvärvetenskapliga karaktär innebär att Institutet dessutom ofta arbetar tillsammans med kollegor från naturvetenskaperna.

4 Den vetenskapliga verksamheten inbegriper arkeologiskt fältarbete, intern och extern forskning,

föreläsningar och löpande seminarier, konferenser och workshops, universitetskurser och mästarklasser på avancerad nivå samt forskningsfrämjande via stipendieutdelning. Institutet arbetar även för att främja ett kulturutbyte mellan Grekland och Sverige. Inom ramen för detta organiserar vi evenemang som exempelvis foto- och konstutställningar, författarträffar, konserter och filmvisningar. Institutet arbetar också aktivt för att skapa nätverk mellan yngre svenska och grekiska konstnärliga utövare, genom samarbeten med högre institutioner för konst och musik i de bägge länderna.

Verksamhet i Sverige och Grekland

Institutet har sitt säte i Stockholm. Där ligger även det kansli SIA delar med systerinstitutet i Rom och Istanbul. SIAs verksamhet finansieras till större delen genom statsbidrag från Utbildningsdepartementet, enligt regleringsbrevet avseende anslag inom området

utbildning och universitetsforskning. Den arkeologiska verksamheten, liksom konferensverksamheten, finansieras av externa anslag.

Institutet grundades 1946 och slog upp portarna för verksamhet 1948. Idag räknas vi till de 19 så kallade ”utländska arkeologiska skolorna” aktiva i Athen. Denna status ger oss rätt att utföra arkeologiskt fältarbete i Grekland, något som samtidigt medför skyldighet att presentera vårt resultat vid en offentlig sammankomst (Årsmötet), erbjuda öppna bibliotekssamlingar (Nordiska biblioteket) samt ge ut en vetenskaplig tidskrift där våra arkeologiska resultat publiceras (*Opuscula*, utgiven tillsammans med Svenska institutet i Rom). Vår verksamhet på plats i Grekland regleras av grekisk lagstiftning vilket innebär att Institutet har vissa plikter även gentemot en grekiska huvudman, dvs. det grekiska Kulturministeriet.

Direktörens hälsning

2022 kunde Svenska institutet i Athen återgå till det vi har kommit att kalla ”normal” verksamhet: arkeologiska undersökningar i fält, seminarier och konferenser med full publik på plats i våra lokaler i Athen, gäster i gästhemmet i Kavalla. Under de första vårmånaderna togs restriktioner och skyddsåtgärder av olika slag successivt bort i Grekland, och idag, under tidigt 2023, återstår enbart krav på munskydd i kollektivtrafik och på sjukhus. Pandemireflexerna dröjer sig dock kvar. Fortfarande går handen automatiskt ner i väskan efter vaccintyget när det är dags att gå in i en affär och man känner sig märkligt naken och lite skuldmadveten utan munskydd inomhus. Hälsningsprocessen har inte heller hämtat sig fullt ut: tar vi i hand? En puss på kinden? Kanske bäst med en vänlig nick?

Ingen tveksamhet syns dock i den mängd av vetenskapliga och kulturella aktiviteter som Institutet anordnade under 2022, vilket jag hoppas står klart för alla som läser denna verksamhetsberättelse.

Jag vill börja med att tacka de två duktiga forskare som under året vikarierade som biträdande direktör. De stod båda för verkligt fina insatser. Axel Frejman arbetade under höstterminen och skötte stora delar av fördjupningskursen i grekisk arkeologi med bravur. Frederick Whiting tog hand om vårterminen och hans expertis inom arkeologi- och inte minst institutshistoria kom väl till pass eftersom Institutet under 2022 firade att de svenska utgrävningarna i Asine fyllde 100 år.

Det svenska arkeologiska arbetet i Asine inleddes 1922 på initiativ av dåvarande kronprinsen Gustaf Adolf. Utgrävningarna hade ett nytt metodologiskt perspektiv, då man ville använda erfarenheter från nordisk arkeologi i ett medelhavsprojekt. Arbetet i Asine skulle komma att bli långvarigt och förknippas med många framstående namn inom svensk klassisk arkeologi, såsom Axel W. Persson, Carl-Gustaf Styrenius, Robin Hägg, Berit Wells och Gullög Nordquist. Vidare skulle resultaten från Asine komma att bli mycket viktiga. Arkeologerna

kunde påvisa en ovanligt lång kontinuitet av mänsklig närvaro på platsen, något som är av stor betydelse för vår bild av områdets historia. Dessutom skulle dokumentationen från arbetet under 1920- och 30-tal i mångt och mycket komma att bli det enda som vittnar om stora delar av Asines arkeologi, då fornlämningarna i hög grad förstördes under andra världskriget. Det var därför ett stort nöje att under 2022 på olika sätt fira asineutgrävningarnas 100-årsjubileum: födelsedagen uppmärksammades med ett vetenskapligt symposium såväl som en barnbok, med en utställning däremellan (s. 20).

Under jubileumsåret invigdes dessutom ett nytt arkeologiskt projekt inom ramen för asineutgrävningarna. Efter förra årets framgångsrika pilotprojekt genomfördes en första fältsäsong för en ny grekisk-svensk marinarkeologisk studie som undersöker den bukt där Asines hamn måste ha legat. Även det arkeologiska projektet i thessaliska Palamas med omejd rapporterar från två fältsäsonger med spännande (och oväntade!) resultat medan vi i arbetet med de antika lämningarna i Hermione och Kalauria gjorde viktiga framsteg med dokumentation och analys av material från tidigare fältkampanjer (s. 6–13). Den arkeologiska kursen, en grundsten i Institutets verksamhet sedan 75 år tillbaka, välkomnade studenter som fick chansen att fördjupa sina kunskaper i grekisk arkeologi på plats. Detta år gick exkursionerna från Kreta och Santorini i syd till Makedonien i norr, via Peloponnesos, Euboia och Attika.

En sista (?) pandemieffekt gjorde att 2022 års kulturprogram blev extra rikt. Utöver att de årligen återkommande projekten (deltagande i Athens och Prevezas jazzfestivaler, utbytesprogrammen *Kavalla Jazz Sessions* och textilkonstseminariet i Soufli, *A Common Thread*) alla kunde genomföras på plats i Grekland med fysisk närvaro, kunde också två stora arrangemang som fått skjutas upp sedan två år äntligen gå av stapeln. I oktober bjöd vi tillsammans med kompositören Carin Bartosch Edström in till det fantastiska allkonstverket *Suecia Antiqua et Hodierna* (s. 29–30) och i november kunde studenter från Konstfack i Stockholm och Athens School of Fine Arts ställa ut examensprojekt från två säsongers arbete i Soufli, i en utställning på den prestigefyllda Cacyannisstiftelsen i Athen (s. 30).

Å Institutets vägnar tackar jag Grekland, våra kollegor på det grekiska kulturdepartementet och de länsantikvariska myndigheterna för möjligheten att verka på plats i Grekland. Vi riktar också djup tacksamhet till våra finansörer, som än en gång hjälpt oss att bedriva forskning i världsklass samt att erbjuda svenska forskare och studenter en stimulerande kunskapsmiljö och ett internationellt forum för vetenskapligt arbete och högre studier. Jag vill givetvis också tacka och lyfta fram Institutets personal, vars hårda arbete och professionalism är en förutsättning för allt innehåll i denna verksamhetsberättelse. Tillsammans ser vi tillbaka på 2022 med stor stolthet.

*Arkeologerna Elisabet Schager och Rich Potter gräver fram en tidig-bysantinsk skelettgrav, Vlochos.
Foto: R. Rönnlund.*

FORSKNING

Arkeologisk verksamhet

Asea, Arkadien

Institutets förste direktör, Erik J. Holmberg, arbetade i Asea redan 1936–1938. Under dessa utgrävningar hittade man ett tempelfundament som kunde dateras till arkaisk tid. Undersökningar av templet återupptogs 1997, dock utan att avslutas helt. Under 2022 återvände SIA till dokumentationsarbetet i syfte att slutföra studien.

Det arkaiska templet vid Agios Elias

Jesper Blid, Svenska institutet i Athen

Under en vecka i början av juni 2022 reste jag till landskapet Arkadien för att studera ett senarkaiskt marmortempel beläget på bergstoppen Agios Elias ovanför byn Asea. Syftet var att inför en kommande publikation om templets arkitektur dokumentera kolonnfrag-

ment och därigenom kunna säkerställa byggnadens ursprungliga höjd. Vissa fragment var redan kända medan andra dokumenterades för första gången.

Sedan antiken har många av templets block antingen rullat ned för bergssluttningarna eller, som så ofta, återanvänts i närbelägna kyrkor. Ett drygt tiotal sådana förirrade block dokumenterades. De nyupptäckta fragmenten innefattar utöver kolonnrummor även arkitrav- och frisblock. Tillsammans med tidigare kända fragment kan nu templets hela fasad säkert rekonstrueras.

Templet vid Agios Elias hade ursprungligen sex kolonner längs kortsidorna och fjorton utmed långsidorna. Kolonnerna var ca 3,3 m höga vilket exakt motsvarade överbyggnadens sammanlagda höjd.

Kolonnerna har försetts med en svag, vertikal kurvatur, s.k. entasis, och dimensionerna liknar andra närbelägna tempel från 500-talets slut.

Projektledare: Jesper Blid & Erik Östby
Övriga medverkande: Björn Forsén

Asine, Argolis

Svenska fältarbeten i Asine inleddes 1922 på initiativ av dåvarande kronprins Gustaf Adolf. Utgrävningarna firade därmed 100-årsjubileum under 2022 och glädjande nog såg året också ett nytt grekiskt-svenskt maritimt arkeologiskt fältprojekt inledas i oktober 2022. Det nya projektet är ett samarbete mellan den grekiska myndigheten för marinarkologi, Svenska institutet i Athen och Stockholms universitet. Ytterligare deltagare kommer från Göteborgs universitet och företaget Nordic Marine Group.

Asine from the Sea: ett grekisk-svenskt maritimt fältprojekt utanför Kastraki/Asine och Tolo

*Niklas Eriksson & Ann-Louise Schallin,
 Stockholms universitet*

Under den pilotstudie som genomfördes i oktober 2021 kunde vi identifiera strukturer i vattnet väster

om Kastraki som rester av en stor, komplex hamnkonstruktion. Under fältarbetet 2022 inventerades därför havsbotten utanför Kastraki grundligt av dykande arkeologer. Nya sektioner av hamnkonstruktionen lokaliserades och dokumenterades därefter med fotogrammetri i syfte att skapa en digital tredimensionell modell. Vidare färdigställdes karteringen av hamnområdet med hjälp av en Sidescan sonar.

Eftersom invånarna i Asine säkerligen använde sig av hela hamnområdet, från Kastrakihalvön i öst till sundet mellan Tolo och ön Romvi i väst, ansåg vi det nödvändigt att inventera hela hamnbassängen med fokus på djupare vatten. Vi hoppades på att finna sänkt material som ballast (oftast stenar), förlorade ankare och skeppsvrak, eftersom det är ganska vanligt att skepp sjunker medan de ligger till ankar p.g.a. stormar, läckor, bränder eller andra olyckor. Det är också mycket vanligt att finna fartyg som har sänkts för att användas sekundärt som vågbrytare, landfyllning och dylikt. Ankrade fartyg eller aktiviteter nära havsbrynet har också en tendens att orsaka ansamlingar av massiva kulturlager på havsbotten.

Under detta arbete kunde vi identifiera ett antal anomalier, men ingen av dessa visade sig vara antik, eller ens speciellt gammal. Avsaknaden av skeppsvrak,

Karta över de platser där Institutet driver arkeologiska projekt.

*Jesper Blid med en triglyf vid Agios Elias.
 Foto: B. Forsén.*

ankaren eller historiska kulturlager beror antagligen på sedimentering. Havsbotten består av sand som sannolikt täcker de antika lämningarna. Därför verkar det svårt att lokalisera fornlämningar på havsbotten utanför Tolo och Asine med Sidescan sonar.

Under säsongen 2022 gjordes undersökningar av dykare runt hela Kastraki. Generellt observerades att havsbotten på den östra sidan innehåller mer lös sand, vilket betyder att eventuella lämningar av uppbyggda hamnstrukturer kan vara täckta och vara en del av botten. Å andra sidan är den östra sidan inte så skyddad från det öppna havet som den västra sidan där ön Romvi utgör ett skydd. Det är därför logiskt att hamnen var placerad på den västra sidan. Och det är just på den västra sidan av Kastraki, i anslutning till den antika bosättningen i Asine, som resterna av en hamnstruktur ligger på havsbotten. Redan förra året konstaterades att den är mycket större och mer komplex än vad tidigare forskare har insett. Den ligger strax norr om det område som under de tidiga utgrävningarna diskuterades som en möjlig hamn.

Den maritima inventeringen 2022 visade att denna hamnkonstruktionen är hela 120 m lång och sträcker sig 70 m ut från strandkanten. Den norra delen består av en plattform med rester av murar som kan vara spår av mindre byggnader. Från plattformen löper en lång mur mot sydväst, vilken tidigare har tolkats som en vågbrytare eller som en utvidgning av det hellenistiska försvarssystemet. En alternativ tolkning

är att muren formade en förstärkning av strandkanten för att hindra erosion. Förutom den stigande havsnivån är det tydligt att topografin runt Kastraki har genomgått olika geologiska omvandlingar. Dessa har utan tvekan påverkat kustlinjen och byggda strukturer nära vattnet. Förutom sandförflyttning har platsen också drabbats av jordbävningar. En observation som kan indikera pågående geologiska processer är att den översvämmade hamnmuren lutar och sluttar nedåt ju längre söder ut den når. Den sydligaste delen av muren ligger på 5,5 m djup medan det som verkar vara golvnivå inuti de förmodade rummen/byggnaderna på plattformen ligger på 2,4 m djup.

Det är dock osäkert om hela den 120 m långa hamnstrukturen hör till en och samma fas, eller om den representerar flera generationer av hamninstallationer öster om Kastraki. Man kan anta att den nu mer eller mindre fristående muren ursprungligen var avsedd att stärka Kastrakis västra strandlinje och att området innanför skulle ha varit fyllt med lös och sandig jord. Då vattennivån steg har då denna lösa jord eroderat bort och detta är en pågående process.

Under säsongen 2022 insamlades data från hela strukturen under vattnet. För att kunna filma mer effektivt och täcka ett så stort område som möjligt placerades två GoPro kameror på en stång 1 m isär. För att få ett så jämnt ljus som möjligt utfördes arbetet tidigt på morgonen då solen stod lågt och hamnen skuggades av Kastraki.

*Vy över Asine-Kastraki.
Foto: N. Eriksson.*

3D-modell av Asine, som inkluderar hamnstrukturen under vatten. Foto och databehandling: J. Lindström/Nordic Maritime Group.

Plattformen är uppbyggd av stenblock som höjer sig flera meter ovanför den annars platta hamnbotten. Foto: N. Eriksson.

I det grunda vattnet nära land, där det är svårt att dyka, filmades med drönare. Både drönarfilmen och GoPro-filmen processas till 3D-filer med Agisoft. Insamlad data kommer att resultera i en detaljerad 3D-modell av det sjunkna hamnområdet.

Direktörer: Ann-Louise Schallin (Stockholms universitet), Panagiota Galiatsatou (Grekiska Kulturministeriets marinarknologiska enhet)

Vetenskapligt ansvarig: Ann-Louise Schallin

Fältansvarig: Niklas Eriksson (Stockholms universitet)

Övriga medverkande: Staffan von Arbin, Jens Lindström, Andreas Sotiriou, Kaiti Tagonidou

Palamas/Vlochos, Thessalien

Grekisk-svenska utgrävningar i området kring staden Palamas inleddes 2016. Ett första projekt, *Vlochos Archaeological Project*, övergick 2020 i *Palamas Archaeological Project*.

Palamas Archaeological Project, PAP

Robin Rönnlund, Svenska institutet i Athen och Thessaliens universitet

Institutets samarbete med den länsantikvariska myndigheten i Karditsa fortsatte under 2022 med utgrävningar och fältinventeringar vid den antika staden i Vlochos med omnejd. Arbete fortsatte i det schakt som öppnades mitt i stadslämningen under fjolåret. Ett omfattande förstörelselager från 100-talet f.Kr.

Berget Stroggylovouni vid Vlochos, med den antika stadens akropolis på toppen. Utgrävningsplatsen ligger i det låglänta området vid kullens fot. Foto: R. Rönnlund.

påträffades där under den byggnad från 500-talet e.Kr. som upptäcktes 2021. Detta indikerar att den större stad som fanns på platsen under hellenistisk tid möjligen gick ett våldsamt slut till mötes, kanske i samband med de krig som föranledde det romerska maktövertagandet i området på 100-talet f.Kr. Bland fynden märks typisk hellenistisk keramik, men också tre bronsfiguriner, av vilka två föreställer hundar eller rävar och en tredje en stiliserad fågel. Den sistnämnda kan märkligt nog dateras till den geometriska perioden, och är därmed över femhundra år äldre än de övriga fynden från schaktet. Hur bronsfågeln kommit hit är ännu lite av ett mysterium.

Några hundra meter österut öppnades under 2022 ytterligare ett schakt i stadens lägre sluttningar. Geofysiska undersökningar hade 2017 gett tydliga indikationer på omfattande begravda lämningar här, och syftet med den nya grävningen var att undersöka dessas natur. Redan andra dagen på grävningen förstod vi att det skulle bli svårt att få någon klarhet i detta, då tre gravar påträffades i schaktets övre del. Alla tre innehöll var sitt välbevarat skelett, två vuxna och ett barn. Dessa hade grävts ner i de hellenistiska lagren, antagligen någon gång under senantiken eller tidig medeltid. Då de inte innehöll några gravgåvor och placerats i väst-östlig riktning kan vi anta att de begravna var kristna.

Det geofysiska arbetet fortsatte i den antika staden under året, med flera spännande upptäckter från den omfattande markresistivitetsundersökning som projektet inlett under 2021. Strålande väderförhållanden under våren gav utmärkta resultat, och flera områden undersöktes i jakten på begravda lämningar. Bland de mer spektakulära resultaten märks vad som med största sannolikhet är en kolonnad eller stoa från hellenistisk tid. Denna är placerad på södra sidan av den större aveny som går genom hela staden,

och mäter 40 m i hela sin längd. På baksidan hade byggnaden två flyglar, vilka skapade en rektangulär bakgård med stadsmuren som fond. Liknande byggnader har påträffats på andra håll i Grekland, men denna är en av få som identifierats i Thessaliens inland. I den del av staden som återbebyggdes under den sena romartiden, kring 300 e.Kr., påträffades lämningar av vad som verkar vara en större, nära på kvadratisk, byggnad med en innergård. Formen är unik för Thessalien, men skulle kunna vara ett gymnasium eller palaestra, alltså en idrottsanläggning. Mer geofysiskt arbete i området planeras för 2023, men byggnadens funktion kan nog enbart förstås genom framtida grävningar.

Bortom den antika staden vid Vlochos utfördes geofysiska undersökningar av förhistoriska boplatshögar, så kallade magoules. Landskapet Thessalien är speciellt känt för sådana. Det är i magoules som arkeologer har funnit de absolut äldsta spåren av jordbruksaktiviteter på det europeiska fastlandet, med lämningar ända från 8000-talet f.Kr. I Palamasområdet finns det gott om dylika boplatshögar, och under året undersöktes fyra med så kallad magnetometrisk teknik. Då lämningarna ofta ligger i moderna åkrar begränsades arbetet till de fält som redan skördats, men resultaten visar att resterna av omfattande boplatser med försvarsverk och -diken, brända hus och andra byggnader finns spridda på och kring dessa små kullar i landskapet.

Mitt ute på den thessaliska slätten ligger den ensamma kullen Kourtikiano, på vars topp finns lämningar av tre antika befästningsverk, byggda ovanpå varandra med flera hundra års mellanrum. Undersökningar under 2021 resulterade i den första karteringen av de välbevarade murarna på kullens topp, vilka fortsatte under 2022. Parallellt med detta arbete inleddes en ytinventering bland befäst-

Flygfotografering med drönare utrustad med infraröd kamera, Vlochos. Foto: R. Rönnlund.

Utgrävningar av tidig-bysantinsk gravplats, Vlochos. Foto: R. Rönnlund.

Digital 3D-rekonstruktion av en stoa från hellenistisk tid. Illustration: R. Potter.

*Vy över Kalaureia.
Foto: V. Theodorou.*

ningsverken, vilken syftar till att samla in keramik och andra antika fynd som är spridda på markytan. Efterbearbetningen av de insamlade fynden pågår fortfarande, men de preliminära resultaten är redan överraskande. Innan arbetet inleddes var den allmänna förmodan att större delen av materialet skulle tillhöra samma tid som den fästning som byggdes på platsen på 500-talet e.Kr. Nästan ingen keramik på platsen verkar dock höra till denna tid, utan majoriteten av de insamlade skärvorna hör till 200-talet och den hellenistiska perioden. Mest förvånansvärt är dock att mycket av keramiken verkar vara från den senarkaiska perioden, det vill säga slutet på 500-talet f.Kr, över 200 år innan det att platsen först befästes. Ytinventeringen kommer att fortsätta under 2023, men resultaten visar att mycket kvarstår att lära om platsens arkeologi.

Direktörer: Maria Vaiopoulou (Länsantikvariska myndigheten i Karditsa), Robin Rönnlund (Svenska institutet i Athen och Thessaliens universitet)

Vetenskapligt ansvariga: Maria Vaiopoulou, Robin Rönnlund

Fältansvariga: Fotini Tsiouka (Länsantikvariska myndigheten i Karditsa), Robin Rönnlund

Biträdande fältansvariga: Derek Pitman (Bournemouth University), Ian Randall (Bournemouth University), Johan Klange (Kulturmiljö Halland)

Hantering av arkeologiska fynd: Fotini Tsiouka

Schaktansvariga: Fotini Tsiouka, Johan Klange

Övriga medverkande: Veronica Forsblom-Ljungdahl, Harry Manley, Sotiria Ntantou, Katerina Keramida, Rich Potter, Elisabet Schager, Lawrence Shaw, Lewis Webb

Hermione, Argolis

Den antika staden Hermione studeras i ett samarbete mellan den länsantikvariska myndigheten i Argolis och Svenska institutet i Athen sedan 2014. Den första studien, *A Greek Cityscape and its People. A Study of Ancient Hermione* avslutades 2017 för att övergå i *Hermione: A Model City?*. Under 2022 genomförde våra grekiska kollegor en 3D-skanning av Hermiones omfattande nekropol, med stöd från Institutet.

Direktörer: Alkestis Papadimitriou (Länsantikvariska myndigheten i Argolis), Jenny Wallensten (Svenska institutet i Athen)

Kalaureia/Poros, Saroniska bukten

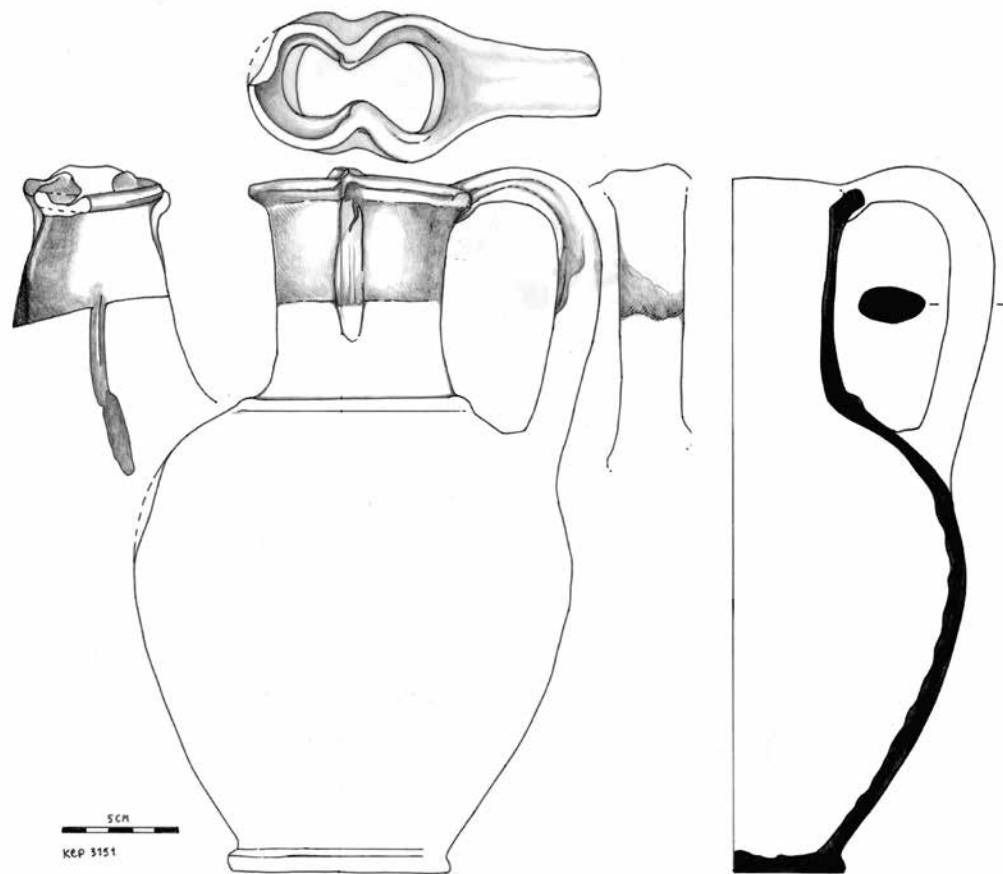
Svenska arkeologer arbetade på ön Kalaureia, dagens Poros, under en kort kampanj redan 1894. Svenska institutet i Athen återupptog undersökningarna på 1990-talet och har sedan dess utfört regelbundna studier av plats och material. Under 2022 fortsatte undersökningarna av ett cisternsystem som grävdes ut 2008–2010.

Två cisterner i Poseidonhelgedomen i Kalaureia

Patrik Klingborg, Svenska institutet i Athen och Uppsala universitet

Under 2022 undersökte en internationell grupp forskare ett cisternsystem som återfunnits i Poseidonhelgedomen i Kalaureia. Detta system består av cisterner (F03 och F04) belägna nära helgedomens ingång, vilka kopplas samman genom en underjordisk tunnel. Projektet utforskar hur systemet bidrog till platsens vattenförsörjning såväl som det rika material som

hittats i cisternerna. Likaså studeras var materialet kommer ifrån samt varför man, genom att fylla igen systemet, gjorde sig av med en viktig vattenkälla.

Eftersom större delen av materialet från cistern F03 redan publicerats (*Opuscula* 12, 2019) fokuserade arbetet 2022 på cistern F04. Materialet i denna cistern består av allt från keramik och ben till träkol, metall, glas och mikrofossil. Under året har specialister undersökt det osteologiska materialet från större däggdjur, fisk och snäckor, metallföremålen, glasfragment, samt fröer. Utifrån dessa undersökningar förefaller det som om cisternen fyllts igen i åtminstone fyra omgångar, varav två korta och två som pågått under längre tid. Utöver detta har stora delar av det keramiska materialet nu ritats och kan därför analyseras.

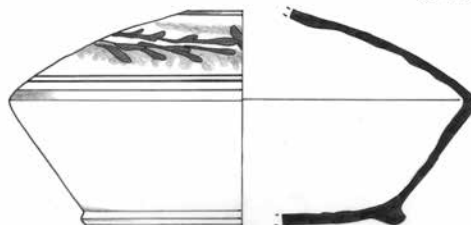
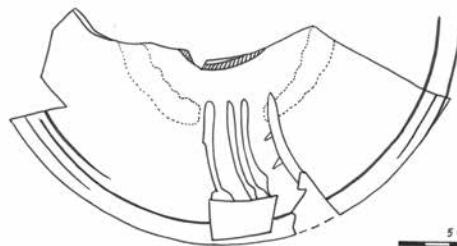
En viktig del av årets arbete var därtill att vi dokumenterade cisternen med hjälp av en 3D-skanner och fotografisk dokumentation. Detta var nödvändigt eftersom vi saknade sektioner och planer. Resultatet var mycket lyckat och har gjort det möjligt för oss att rekonstruera lagerföljden i cisternen på ett adekvat sätt.

Direktör: Arto Penttinen (Svenska institutet i Athen)

Vetenskapligt ansvarig: Anton Bonnier (Uppsala universitet)

Projektansvariga, cisternstudien: Patrik Klingborg (Uppsala universitet), Jenny Wallensten (Svenska institutet i Athen)

Övriga medverkande: Yorgos Brokalakis, Kristian Göransson, Dominic Ingemark, Dimitris Michaelides, Dimitra Mylona, Katerina Papayianni, Maria Roussou, Pelagia Theodosaki, Maria Tziotziou, Julian Wareing

5 CM
KEP 3167

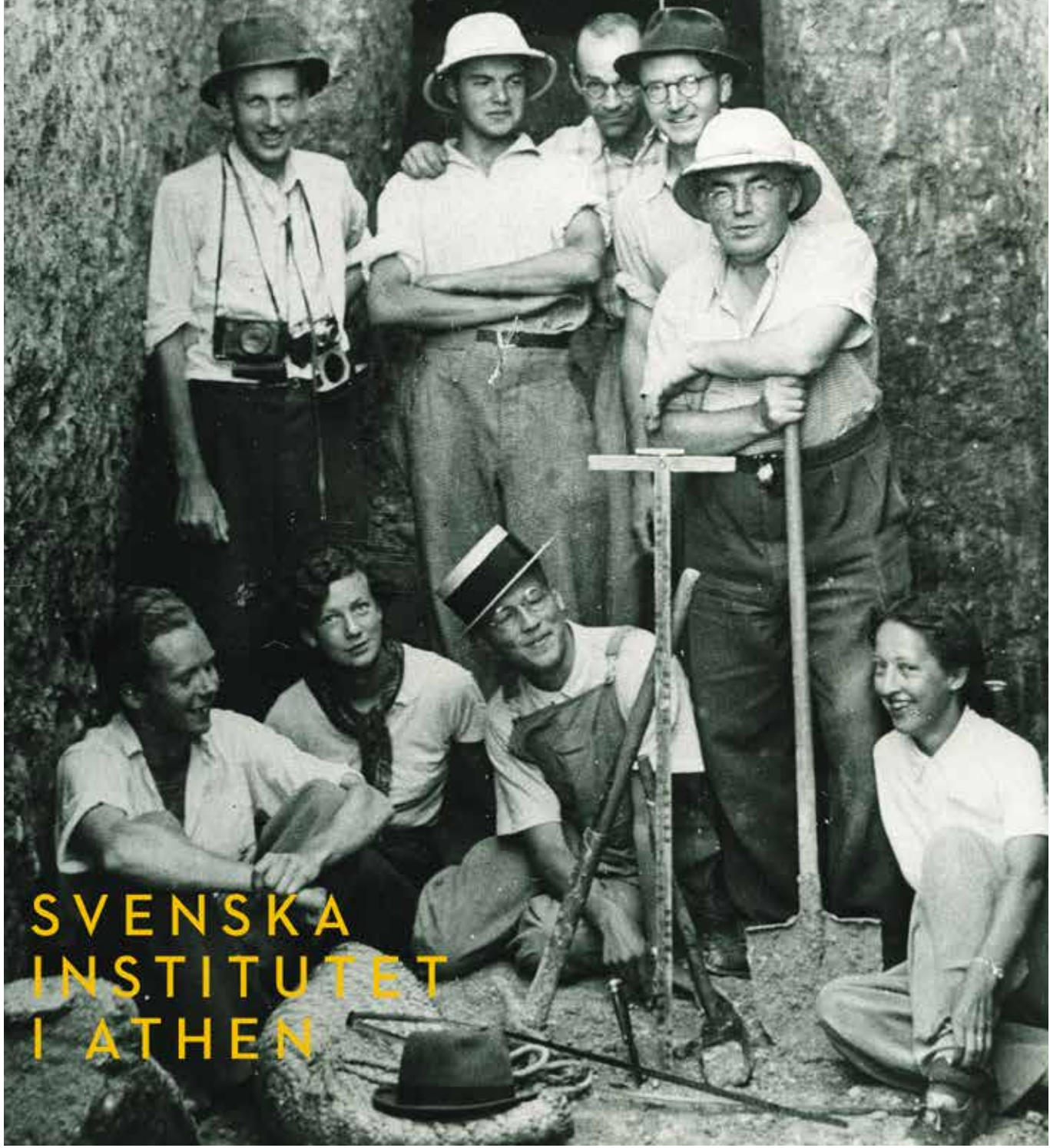
Keramikfynd från cistern F04 från Poseidonhelgedomen i Kalauveia/Poros. Teckningar: A. Hooton & T. Kasso.

ΤΕΤΡΑΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ — ΤΕΥΧΟΣ 140 • ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2022
περίοδος Β'

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

(Κ) ΤΕΧΝΕΣ

SVENSKA
INSTITUTET
I ATHEN

Museiarbete i Nafplion, Argolis och Chania, Kreta

Under 2022 öppnade Grekland museiförråden fullt ut för forskarbesök och arbete efter nästan två år. Därmed kunde undersökningar ske i både Nafplion, där Ann-Louise Schallin arbetade med material från de grekisk-svenska utgrävningarna i Midea, samt i Chania, där bland andra Erik och Birgitta Hallager samt Ann-Louise Schallin arbetade med material från de grekisk-svensk-danska utgrävningarna.

Specialnummer av *Archaïologia kai Technes*

Den prestigefyllda populärvetenskapliga tidskriften *Archaïologia kai Technes* (Arkeologi och Konst) valde att viga decembernumret 2022 (nr. 140), till SIAs historia och verksamhet. Rikt illustrerade artiklar berättar om utgrävningarna i Kalauraia, Midea och Asine, samt studien av Pireuslejonet. Det arkeologiska projektet i Vlochos presenteras utförligt tillsammans med en guidebok i minityr, för den som vill besöka platsen på egen hand. Dessutom får läsaren lära känna mindre kända delar av Institutets historia och svensk arkeologi.

Personalens vetenskapliga verksamhet

Jenny Wallensten

Direktör Jenny Wallensten, disputerad och docent i Antikens kultur och samhällsliv vid Lunds universitet forskar främst inom antik grekisk religion och epigrafik.

Skrifter antagna för publicering

Caneva, S.G. & J. Wallensten, 'Connecting Present with a Canonized Past: Neos and Nea for Individuals in the Imperial Period', *Revue de l'histoire des religions* 4. 2023, dossier NEOI : Des hommes nouveaux dieux.

Wallensten, J. 'Theonym, Epithet or Both: Naming (a) Parthenos', i *Qui nomme les dieux. Enonciateurs, destinateurs, agents rituels*, eds. T. Galoppin & S. Lebreton.

Populärvetenskap

'Οι διεθνείς περιπέτειες ενός αρχαίου ελληνικού λιονταριού', *Αρχαιολογία και Τέχνες* 140, 10–15.

Artiklar inskickade för publicering

Potter, R., R. Rönnlund & J. Wallensten, 'Digitally Recording the Piraeus Lion and its Runic Inscriptions.'

Gästföreläsningar, konferensbidrag och seminarier

'Exploration de l'interface entre hommes et dieux en Grèce ancienne I–III', tre föreläsningar, Collège de France, Paris, 7, 14 & 21 mars, 2022.

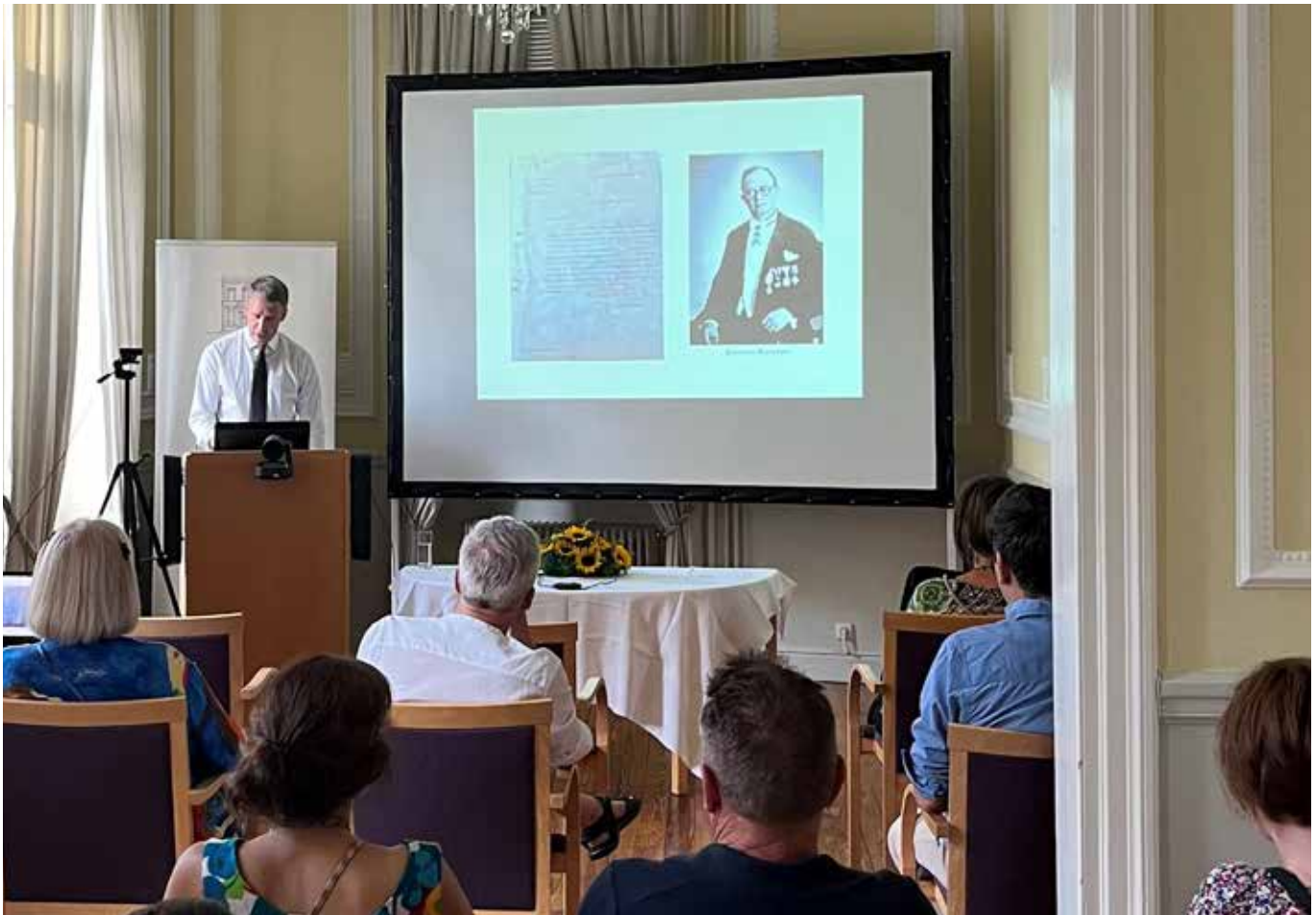
'Consequences of Anthropomorphism. Reflections on Divine Encounters', Jagellonska universitet, Krakow, 13 april 2022.

'Dominating the Mountain but Still Ruling the Sea? The Setting of Poseidon in Kalauraia', *Ancient Environments – the Experience of Nature in Cult. Epichorios Research Day II*, British School at Athens & Münster University, 4 november 2022.

'A Temporary Temenos? On the Concept of Sacred Space in Domestic and Public Settings', tillsammans med Gunnel Ekroth, *Family, Religion, and the Polis:*

Institutet hedrades med ett specialnummer av tidskriften Archaïologia kai Technes (Arkeologi och Konst) i december 2022.

Direktör Jenny Wallensten presenterar Institutets verksamhet vid det öppna Årsmötet 2022.
Foto: U. Walmark.

Frederick Whitling
vikarierade som biträdande
direktör under vårterminen
2022. Här föreläser han om
Institutets utgrävningar i
Asine. Foto: K. Gabierakis.

Interaction, Amalgamation, and Transformation,
King's College, London, 30 juni 2022.

Organisation av vetenskapliga möten

*Open-Ended Asine: Ongoing Research after a
Century of Archaeological Study. A Symposium in
Celebration of the Asine Excavations 1922–2022*,
Kungliga Vitterhetsakademien, Stockholm,
11 november 2022. Organisation tillsammans med
Gunnel Ekroth.

Organisation av löpande seminarier

The Athens Greek Religion Seminar, en eller två sam-
mankomster per månad (se s. 20–21).

Ledning av/deltagande i forskningsprojekt

Hermione: A Model City?, 2018–
(ledning tillsammans med Dr A. Papadimitriou,
huvudansvar, direktör för den länsantikvariska myn-
digheten i Argolis).

Efficacité des rites, 2019–
(under ledning av Dr Ioanna Patera, Jagellonian
University, Krakow).

Redaktionsarbete

Medlem i Publikationsnämnden vid de Svenska
instituterna i Athen och Rom.

Medlem i redaktionen för *Hellenika*, Föreningen
Svenska Atheninstitutets tidskrift.

Vetenskaplig redaktör för specialnummer av special-

sektion om SIAs historia i *Αρχαιολογία και Τέχνες* 140.
Granskning av vetenskapliga arbeten för *Opuscula*
samt *Religion & Gender* (Brill).

Frederick Whitling

Frederick Whitling vikarierade som biträdande di-
rektör 2022-02-01–2022-06-31. Han arbetar främst
med arkeologihistoria och är disputerad i History and
Civilisation (European University Institute Florence).

Populärvetenskap

‘Η Σουηδική αρχαιολογία πεδίου στην Ελλάδα και
το Σουηδικό Ινστιτούτο Αθηνών’, i *Αρχαιολογία και
Τέχνες* 140, 18–35.

Föreläsningsserie

Svensk fältarkeologi i Grekland (se s. 21).

Gästföreläsningar, konferensbidrag och seminarier

‘Founding a Foreign School in Wartime Athens’,
*State, Culture, Identities. Views from the Archaeologi-
cal Archives*, American School of Classical Studies at
Athens och British School at Athens, 31 mars.

‘“Orient and Occident”’, 1922. Excavations at Asine
and a Swedish Institute – Athens, Constantinople,
Rome, Smyrna?’, Svenska institutet i Athen, 22 juni.

Utställningsproduktion

*Asine 1922. Facets and Faces. 100 Years of Swedish
Excavations*, Nordiska biblioteket i Athen, 2022.

Axel Frejman

Axel Frejman vikarierade som biträdande direktör 2022-08-01–2023-01-31. Han har disputerat i Antikens kultur och samhällsliv vid Uppsala universitet och är specialiserad på grekiska helgedomar.

Skrifter antagna för publicering

'Ritual Usage of Water in Greek Sanctuaries', med Patrik Klingborg och Hedvig von Ehrenheim, *Klio. Beiträge zur Alten Geschichte*.

'Spatial Organization in the Surroundings of Labraunda, the Case Study of a Farmhouse', *Proceedings of the Anatolian Landscapes: Inhabiting Western Anatolia in Antiquity*.

Artiklar inskickade för publicering

'Pathways of Portability' in *Rural Contexts of Transition: Comments on Sites from the Hinterland of Medieval Smyrna/Izmir, Turkey – The Case of Yanıkköy (Menemen, Turkey)*, med Myrto Veikou, Alexander Beihammer och Tijen Tozoğlu.

Gästföreläsningar, konferensbidrag och seminarier

'Pathways of Portability' in *Rural Contexts of Transition: Comments on Sites from the Hinterland of Medieval Smyrna/Izmir, Turkey*, med Myrto Veikou, vid 24th International Congress of Byzantine Studies, Association Internationale

des Etudes Byzantines, Venedig-Padua, 22–27 Augusti 2022.

'Spatiality of Water at Greek Sanctuaries', med Patrik Klingborg och Hedvig von Ehrenheim, vid *New Currents in Ancient Water Studies III*, Frontinus-Gesellschaft, Athen, 15 November 2022.

Organisation av vetenskapliga möten

More Than a Place of Worship. Complexity at Sacred Sites in the Ancient World, internationell workshop, Institutionen för arkeologi och antik historia, Uppsala universitet, 8 december 2022. I samarbete med Christina Williamson, Groningens universitet.

Ledning av/deltagande i forskningsprojekt

Water at Ancient Greek Sanctuaries: Medium of Divine Presence or Commodity for Mortal Visitors?, finansierat av Vetenskapsrådet.

Medieval Smyrna/Izmir: The Transformation of a City and its Hinterland from Byzantine to Ottoman Times (MESMY), finansierat av Österrikiska Vetenskapsakademien.

Asineutgrävningarna firade 100 år 2022 och detta uppmärksammades bland annat genom en utställning på Nordiska biblioteket.

Foto: V. Theodorou.

Biträdande direktör
Axel Frejman i fält.

Foto: J. Wallensten.

Vetenskapliga projekt

Kontakt och konflikt: grekerna i antikens Kyrenaika

Kristian Göransson, Göteborgs universitet

Kristian Göransson driver ett forskningsprojekt vid SIA finansierat av Riksbankens Jubileumsfond: *Kontakt och konflikt: grekerna i antikens Kyrenaika*. Arbetet inleddes under 2020 och behandlar ett område i östra delarna av dagens Libyen. Där blomstrade under 600 år staden Kyrene och det omgivande området Kyrenaika. Studien analyserar skriftliga och arkeologiska källor i syfte att presentera regionens övergripande historia. Särskilt intresse ägnas en undersökning av de ekonomiska, religiösa och kulturella nätverk som förband Kyrene med den övriga grekiska världen. Arbetet med projektet fortskred planerligt under året, delvis i Sverige men framför allt under en fyra veckor lång vistelse i Athen i oktober. Omfattande litteratur gick igenom på Nordiska biblioteket och The Blegen Library vid the American School of Classical Studies at Athens, och stora delar text till den planerade monografin kunde därmed författas.

Cyclic Cities

*Robin Rönnlund, Svenska institutet i Athen
och Thessaliens universitet*

Institutets postdok-forskare Robin Rönnlund fortsatte under 2022 sitt Wenner-Gren-finansierade projekt kring städer och urbanisering på det antika grekiska fastlandet (2021–2023). Robins projekt utgår från en striktare definition av städer, och syftar till att förstå de politiska krafter som gav upphov till den snabba urbaniseringen av Grekland i början av den hellenistiska perioden (ca. 300 f.Kr.), men också

den lika snabba de-urbaniseringen som följde ungefär 150 år senare. Han har också ett specialintresse för landskapet Thessalien, och är nu i färd med att slutföra en monografi om antika städer och stadsbildningar i området (planerad utgivning 2023).

Robin hade planerat fältexkursioner runt om i Grekland under 2021, men på grund av pandemin framflyttades resorna ett år. Under de heta sommar-månaderna 2022 besökte han därmed många platser framförallt i Centralgrekland och Thessalien. De flesta antika städerna i området är understuderade och dess lämningar ofta inte publicerade. Att fysiskt besöka fornlämningarna är därför extra viktigt för att förstå deras utformning och placering i landskapet. Många av de arkeologiska platserna är idag övervuxna med täta järnekssnår och tistlar, och att röra sig upp för branta backar och höga kullar är ofta något av ett äventyr.

Martin P. Nilssons

korrespondens

Michael Konaris, Athens akademi och

Peder Flemestad, Lunds universitet

Michael Konaris och Peder Flemestad studerar den inflytelserike svenske religionsforskaren Martin P. Nilssons (1874–1967) korrespondens, arkiverad på Universitetsbiblioteket i Lund. Arbetet fortsatte under 2022 dels med bibliografiskt arbete om Nilssons korrespondent Ada Adler, framstående filolog, dels med studien av Nilssons brevväxling med Sir James Frazer. I de sistnämnda breven diskuterar de två hur det minoiska Kreta förhöll sig till det mykenska Grekland och vad de såg som "ariskt" respektive "icke-ariskt" inflytande på den framväxande grekiska kulturen. Denna delstudie går mot sitt slut och kommer att utgöra det första kapitlet i en monografi om Nilssons korrespondens. Även arbete med det andra

*Robin Rönnlund på
exkursion bland
Dorroutzi-bergen,
Thessalien.
Foto: R. Potter.*

kapitlet har inletts. Det presenterar brevväxlingen mellan Martin P. Nilsson och E.R. Dodds och undersöker deras idéer om magins och det irrationellas roll i (sen-)antikens religion.

Tre bronser från Kalaureia

Julia Habetzeder, Stockholms universitet och Svenska institutet i Athen

Som meddelats i tidigare årsberättelser hittades 2016 tre bronser deponerade invid en mur i utgrävningsområde L i Kalaureia: en detaljrikt utförd figurin av skulpturtypen "Herakles Chiaramonti", ett fat på en hög konisk fot, och en bas som ursprungligen burit ett föremål. Med största sannolikhet har de två sistnämnda använts som rökelsekar – nära paralleller har hittats i fyndkontexter daterade till klassisk tid. Julia Habetzeder studerade bronserna på plats i Poros arkeologiska museum under juni månad. Birgit och Gad Rausing's stiftelse för humanistisk forskning stödjer detta projekt finansiellt tillsammans med Institutet.

Vetenskapliga samarbeten

Svenska institutet i Athen samarbetar med Uppsala universitet inom ramen för projektet *Retracing Connections: Byzantine Storyworlds in Greek, Arabic, Georgian and Old Slavonic (c. 950–c. 1100)*, finansierat av Riksbankens jubileumsfond, liksom för *The Digital Periegesis* som finansieras av Vetenskapsrådet. Fyra forskare inom det förstnämnda projektet, som leds av Ingela Nilsson, och två inom det andra, under ledning av Anna Foka, arbetar på Institutet inom sina respektive projekt. Se <https://retracing-connections.org>

Infrastruktur för forskning

Mötesplats Medelhavet/Common Ground

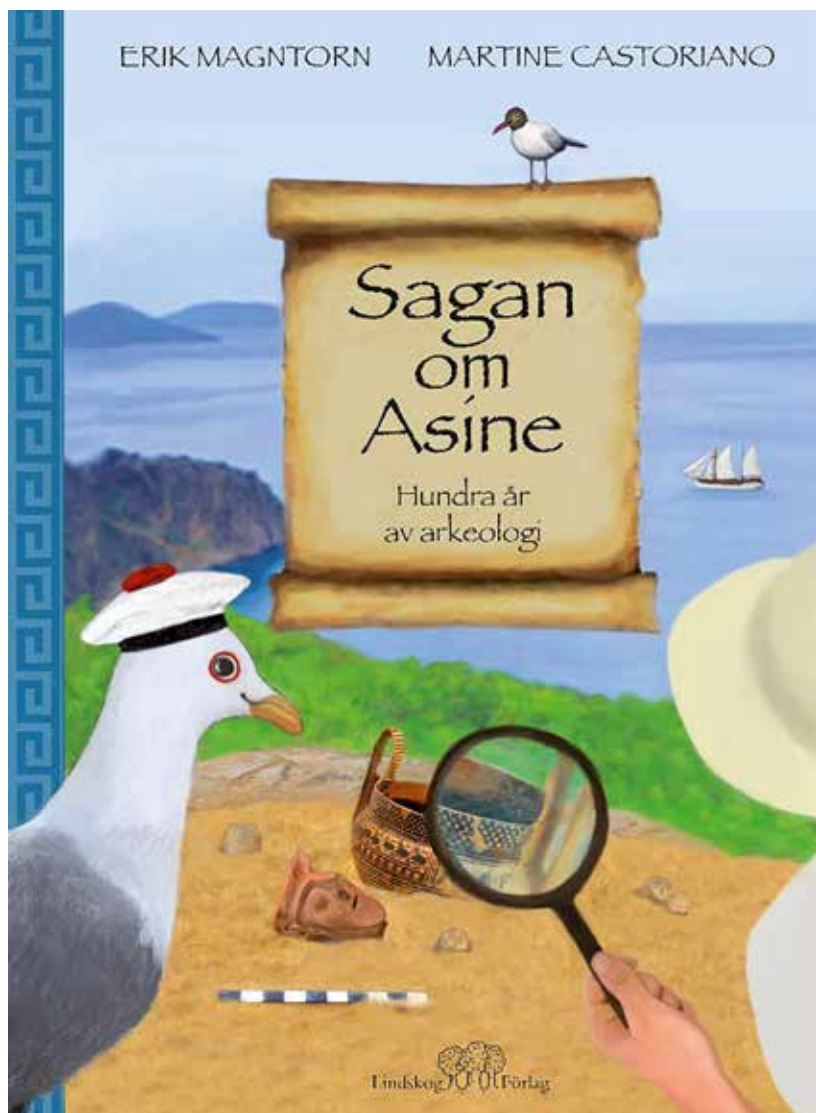
Under 2019 inledde SIA tillsammans med Svenska institutet i Rom och Svenska forskningsinstitutet i Istanbul ett infrastrukturprojekt som syftar till att skapa en digital plattform för allt material från svenska utgrävningar i Medelhavsområdet. Efter omfattande registrering och inventering av institutens arkiv och samlingar kommer under 2023 en stark vetenskaplig resurs att tillgängliggöras för en internationell publik. Exempelvis kommer material och dokumentation från de viktiga utgrävningarna i Asea och Kalaureia (Grekland), Acquarossa och San Giovenale (Italien), och Labraunda (Turkiet) att presenteras. Projektet är finansierat av Riksbankens Jubileumsfond.

Kristian Göransson driver ett projekt om den antika staden Kyrene. På bilden stadens Zeustempel. Foto: K. Göransson.

Preliminär skiss av den bronsfigurin föreställande Herakles som hittades 2016 nära Poseidonhelgedomen på Kalaureia. Skiss: J. Habetzeder.

För att fira *Asine* samarbetade Institutet med författaren Erik Magntorn och illustratören Martine Castoriano. Resultatet blev en fantastisk barnbok!

Asine 100 år

1922 inleddes ett svenskt utgrävningsprojekt på platsen Asine i landskapet Argolis på Peloponnesos. Det skedde på initiativ av dåvarande kronprins Gustaf VI Adolf och resultaten kom att bli av stor vikt för forskningen då platsen har sett kontinuerlig bosättning sedan åtminstone neolitisk tid. Under andra världskriget förstördes stora delar av de arkeologiska lämningarna, varför dokumentationen från de tidiga svenska utgrävningarna är mycket betydelsefulla. För att fira Asinearbetets hundraårsjubileum organiserade Institutet en rad arrangemang för en bred och varierad publik.

Under våren tog Frederick Whitting i samarbete med Patrick Talatas och Hanne Sofie Lillehau fram en utställning till Nordiska biblioteket i Athen. *Asine 1922. Facets and Faces. 100 Years of Swedish Excavations* visade fotografier och arkivmaterial samt alla de publikationer arbetet i Asine resulterat i (s. 17). Utställningen invigdes den 22 juni 2022 i samband med ett föredrag på Institutet: "Orient and Occident, 1922. Excavations at Asine and a Swedish Institute – Athens, Constantinople, Rome, Smyrna?" av Frederick Whitting.

Vidare inbjöds direktören för den länsantikvariska myndigheten i Argolis, Dr. Alkestis Papadimitriou, att föreläsa i Uppsala den tionde november, och ett internationell endagssymposium med resultat från den allra senaste asineforskningen arrangerades på Kungliga Vitterhetsakademien i Stockholm den 11 november, under ledning av Gunnel Ekroth och Jenny Wallensten. För att uppmuntra en ung generations intresse för arkeologi i allmänhet och Asine i synnerhet skapades också, på Institutets initiativ, en fantasifull barnbok på rim av författaren Erik Magntorn och illustratören Martine Castoriano. Institutets vänförening stödde vänligen projektet.

Seminarier och föreläsningar

Svenska institutet i Athen välkomnar regelbundet deltagare i seminarier och föreläsningar. 2022 års föreläsningar (liksom övriga vetenskapliga arrangemang) nådde en stor publik även utanför Grekland då Institutet använde hybridformat som standard för dessa. Under året löpte två seminarierier: en på temat antik grekisk religion och en där svenskt arkeologiskt fältarbete presenterades i ett historiskt perspektiv. Institutets årliga festföreläsning gick av stapeln på Akropolismuseet och en ny föreläsningsserie, gemensam för de Svenska instituten i Athen och Rom, grundades på initiativ av Jenny Wallensten och direktören för Rominstitutet, Ulf R. Hansson. Den årliga Gustav Karlssonföreläsningen om bysantinsk kultur och litteratur, samarrangerad av de svenska instituten i Athen och Istanbul, genomfördes detta år i Athen.

The Athens Greek Religion Seminar

Det löpande seminariet *The Athens Greek Religion Seminar* grundades 2015 av Jenny Wallensten och Soi Agelidis. Sedan 2016 sköts serien av Jenny Wallensten. Seminarierna samlade under 2022 fortsatt en mycket stor internationell publik.

18 januari: Maria Spathi, Harvard Center for Hellenic Studies: *Who Was the Deity Worshipped? Revisiting a Sanctuary on Messenian Mount Ithome*

8 februari: Ariadni Gartzidou-Tatti, Ioanninas universitet: *Sacrifices and Ritual at Dodona*

1 mars: Aliko Moustaka, Aristotelesuniversitetet i Thessaloniki: *In the Shadow of the Panhellenic Sanctuary. Remarks on Cult Practices at the Eileithyia/Sosipolis Sanctuary of Olympia*

19 april: Sylvain Lebreton, Université de Toulouse II Jean Jaurès: *Ancient Greek Polytheism and Divine Epithets: The Example of Zeus in Attica*

17 maj: Sabine Neuman, Philipps Universität Marburg: *Imaginary Gods — The Cults of the Graeco-Egyptian Deities in Athens*

7 juni: Björn Forsén, Helsingfors universitet: *Cults and Identities in Arcadian Mainalia*

20 september: Alaya Palamidis, Université de

ATHENS GREEK RELIGION SEMINAR

Toulouse II Jean Jaurès: *The Wanderings of Apollo Patroos on the Athenian Agora*

11 oktober: Jorunn Økland, Universitetet i Oslo: *Migrating Crowds and the Roman Amphitheatre of Corinth: An Approach to the Emergence of Christianity?*

8 november: Anja Ulbrich, Oxford University: *Maroni-Vournes – A Rural Archaic to Hellenistic Sanctuary in Cyprus*

29 november: Antonis Petridis, Open University of Cyprus: *Methodological Prolegomena Towards Re-examining the Place of Religion in New Comedy*

12 december: Edward Harris, Edinburgh University, Durham University & Jan-Mattieu Carbon, Queen's University at Kingston: *Policing Greek Sanctuaries*

Svensk fältarkeologi i Grekland

Serien sköttes i samarbete med Föreningen svenska Atheninstitutets vänner under ledning av Frederick Whitling.

9 mars: Ann-Louise Schallin, Stockholms universitet: *Berbati och Midea*

30 mars: Birgitta Hallager, Århus: *Chania*

20 april: Jeannette Forsén, Göteborgs universitet: *Afidna och Asea*

11 maj: Anton Bonnier, Uppsala universitet: *Makrakomi*

Övriga föreläsningar

4 februari: Retracing Connections Seminar: Theodora Antonopoulou, National and Kapodistrian University of Athens, *John Chrysostom in 10th-century Literature*

8 april: Svenska institutets i Athen årsmöte 2022: Jenny Wallensten, Direktör för Svenska institutet i Athen: *The work of the Swedish Institute in 2021* Jesper Blid, Svenska institutet i Athen: *An Appetite*

for Doric: Shifting Architectural Tastes in Late Classical Caria

17 juni: Bridges: Ida Östenberg, Göteborgs universitet: *Dulce et Decorum. To Die for the Fatherland in Ancient Greece and Rome* (Inställt p.g.a. sjukdom). Samarbete med Svenska institutet i Rom.

22 juni: Frederick Whitling, vikarierande biträdande direktör, Svenska institutet i Athen: *“Orient and Occident”, 1922. Excavations at Asine and a Swedish Institute – Athens, Constantinople, Rome, Smyrna?*

20 december: The Gustav Karlsson Lecture on Byzantine Culture and Literature, Stratis Papaioannou, Svenska institutet i Athen & Kretas universitet: *Readerly Pleasures in Byzantium*. Samarbete med Svenska forskningsinstitutet i Istanbul.

Asineutgrävningarnas 100-årsjubileum uppmärksammades även med ett vetenskapligt symposium på Vitterhetsakademien i Stockholm. En av de inbjudna talarna var länsantikvarien i Argolis, Dr Alkestis Papadimitriou.
Foto: J. Wallensten.

Efter åtta års verksamhet fick The Athens Greek Religion Seminar äntligen en egen logotyp, skapad i samarbete med Athens School of Fine arts.

Konferenser och workshops

Institutet är mycket aktivt på den internationella forskningssenen och organiserade samt stod värd för ett flertal internationella vetenskapliga sammankomster under 2022.

13–14 september: *Living Streams: New Perspectives on Ancient Rivers*. Arrangemanget kunde genomföras med finansiellt stöd från Alexander von Humboldt Foundation. Organisation: Kresimir Vukovic (Ludwig-Maximilians-Universität München) & Giacomo Savini (University of St Andrews).

11 november: *Open-Ended Asine: Ongoing Research after a Century of Archaeological Study. A Symposium in Celebration of the Asine Excavations 1922–2022*. Som ett led i firandet av asineutgrävningarnas hundraårsjubileum 2022 arrangerades ett internationellt endagssymposium på Kungliga Vitterhetsakademien i Stockholm för specialinbjudna gäster och talare. I samband med detta utbytte Museum Gustavianum och den länsantikvariska myndigheten i Argolis kopior av två delar av ett rullsigill från bronsåldern, i väntan på att Museum Gustavianums

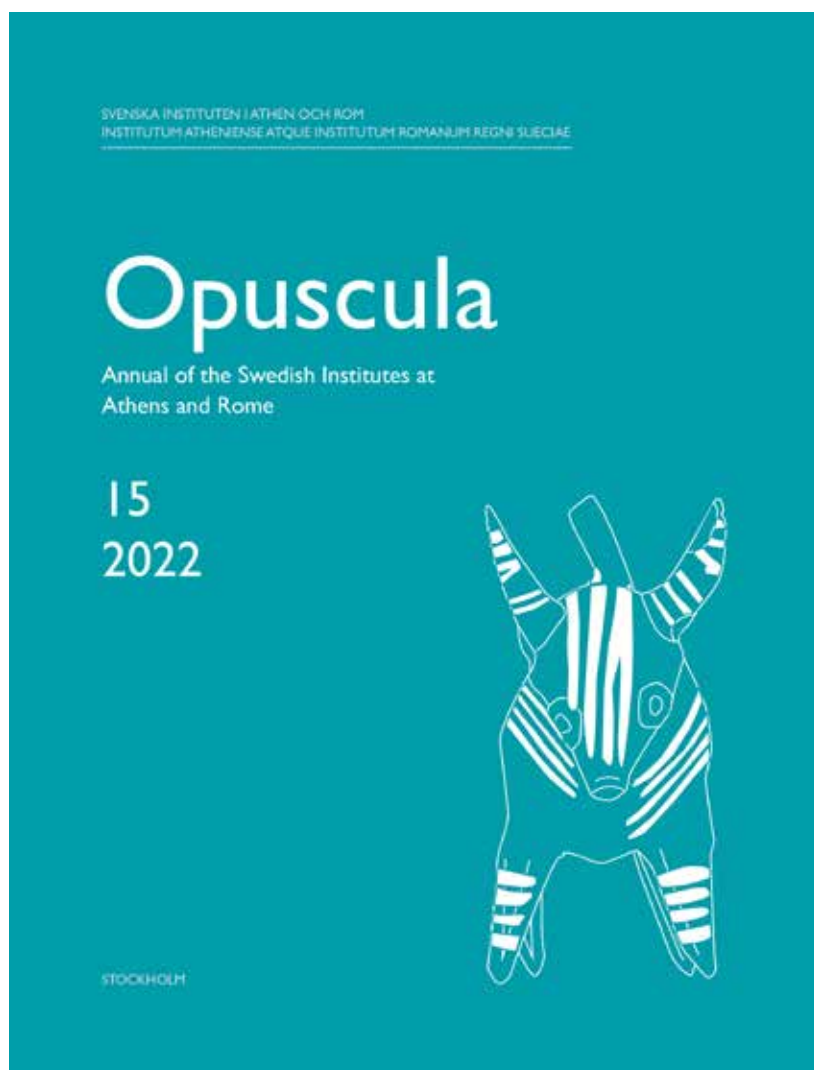
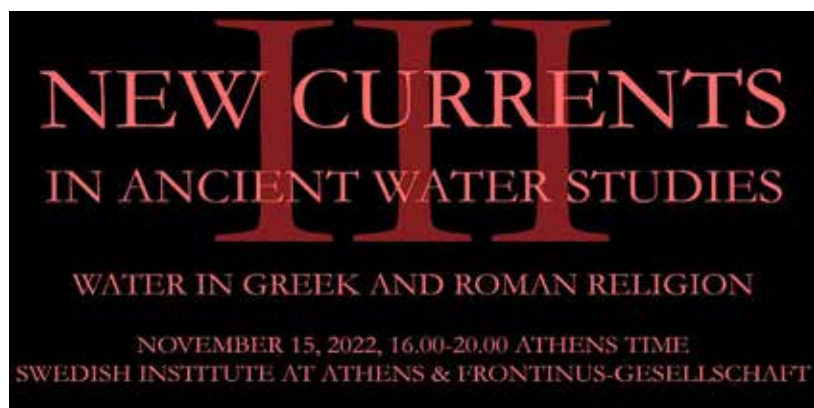
del skall återförenas med den större del som förvaras på museet i Nafplion. För organisationen stod Jenny Wallensten (SIA) och Gunnel Ekroth (Uppsala universitet). Evenemanget genomfördes med stöd av Kungliga Vitterhetsakademien.

15 november: *New Currents in Ancient Water Studies III: Water in Greek and Roman Religion* ägde rum på Svenska institutet i Athen den 15 november 2022. Vid tillfället presenterade nio forskare från Europa och Nordamerika sex pågående projekt på plats och via Zoom.

8–9 december: *The Science of Science*. Under två dagar gästade the Nordic Network for the Science of

Poster för *New Currents in Ancient Water Studies III*, en workshop vid Svenska institutet i Athen.

Tidskriften *Opuscula* ges ut gemensamt av Svenska institutet i Athen och Svenska institutet i Rom.

Science Institutet och diskuterade interdisciplinär forskning inom metavetenskap (metascience). Workshopen genomfördes med ekonomiskt stöd från NOS-HS (The Joint Committee for Nordic research councils in the Humanities and Social Sciences) och organiserades av Pantelis P. Analytis (Syddansk Universitet), Jacob Habinek (Linköpings universitet) och Samuli Reijula (Helsingfors universitet).

Publikationer

Institutets publiceringsverksamhet sköts av Publikationsnämnden vid de Svenska instituten i Athen och Rom och samfinansieras av de båda instituten. Athen- och Rominstitutet ger ut en årlig gemensam tidskrift: *Opuscula. Annual of the Swedish Institutes at Athens and Rome*. Vid sidan av denna ger Atheninstitutet också ut monografier och konferensvolymmer i två egna serier: Skrifter utgivna av Svenska institutet i Athen 4° och 8°.

Under 2022 utkom *Opuscula* 15: <https://doi.org/10.30549/opathrom-15>

Nordiska biblioteket

Nordiska biblioteket i Athen grundades 1995, då de danska, norska, finska och svenska instituten slog samman sina boksamlingar. Biblioteket är idag en viktig och väletablerad resurs öppen för nordiska och internationella forskare och studenter och ligger i en K-märkt fastighet (Kavalloti 7) precis intill Institutet. Biblioteket sköts av en styrelse som består av direktörerna för de fyra instituten. Det roterande ordförandeskapet innehades under 2022 av den danske direktören Mogens Pelt. Huvudbibliotekarie är Jens Mangerud och biblioteksadministratör Patrick Talatas.

Nordiska biblioteket kunde återgå till vanliga öppettider under 2022. 2 199 besökare registrerade sig i Bibliotekets gästbok, vilket givetvis är en stor ökning jämfört med förra året, men ännu inte i paritet med statistiken från åren innan pandemin. 85 forskare bereddes fasta arbetsplatser. De registrerade användarna kom från 19 olika länder.

Nordiska bibliotekets samlingar är främst inriktade på grekisk arkeologi och historia. De består av cirka 57 000 volymer inklusive 600 tidskrifter, liksom ett stort antal digitala resurser. 625 nya monografier och 313 nya tidskriftsvolymer registrerades under 2022.

Nordiska biblioteket var vidare en av Institutets samarbetspartners i två utställningar. Inom ramen för firandet av asineutgrävningarna skapade vikarie-rande biträdande direktör Frederick Whitting tillsammans med Hanne Sofie Lillehau och Patrick Talatas *Asine 1922. Facts and Faces, 100 years of Swedish Excavations*, en utställning som presenterar det arkeologiska arbetets historia liksom de olika publikationer som forskningen resulterat i (se s. 17). Dessutom återskapades en utställning om nordiska resenärer till

Nordiska bibliotekets läsesal. Foto: V. Theodorou.

Nordiska bibliotekets personal: Jens Mangerud, Kornilia Livanou, Patrick Talatas. Foto: V. Theodorou.

Grekland som togs fram i samband med att Athen var UNESCOs bokhuvudstad 2019. *Through the Eyes of the Travellers of the North* uppdaterades och visades under det nya namnet *Modiga och intelligenta människor – Resenärer från de nordiska länderna berättar* på fyra platser i Grekland, Amfissa (21/12 2021–9/01 2022), Nafplion (04/05–30/06), Kavalla (28/09–5/12) och Korfu (13/10–30/11). I projektet deltog utöver det Nordiska biblioteket de fyra nordiska instituten och ambassaderna (se s. 34).

Stipendiater

Terje Oestigaard

Jag tillbringade november 2022 på Svenska institutet i Athen för att studera vatten och vattenteknik i det tidiga Grekland. En spännande aspekt av många av dessa innovationer och vattentekniker som revolu-

tionerade och formade delar av världen är de mycket tidiga dateringarna – och att mycket av tekniken fortfarande fungerar idag. Detta inkluderar, men är inte begränsat till 1) akvedukter och vattenförsörjning, 2) Archimedes vattenskruv som möjliggör transport och lyft av vatten med begränsad krafttillförsel, men även, trots att det inte är i användning nuförtiden, 3) mekaniska uppfinningar som den hydrauliska telegrafan och vattenklockor (som Horologion av Andronikos från Kyrros på det romerska Agora).

Projektet hade alltså tre huvudmål:

- 1) Vilka är de viktigaste vattenteknikerna som utvecklats i antikens Grekland?
- 2) Hur förhöll sig dessa till förändrade ekologiska förhållanden i en torr miljö?
- 3) Varför spreds dessa innovationer till andra regioner i nya ekologier?

Förutom studier på Nordiska biblioteket gjordes en stor del av själva arbetet på den underbara takterrassen på Institutet. Med tillgång till onlinere-

Sara Eriksson (vänster) och Johanna Linn Olsson (höger) var stipendiater vid Institutet 2022.

surser var detta en lysande plats att tänka, läsa och skriva.

När jag var i Athen använde jag också ganska mycket tid till att besöka arkeologiska platser och museer. Greklands Nationalmuseum är en unik skatt. En annan fascinerande företeelse som fängade min uppmärksamhet och mitt intresse var profetiska brunnar eller visdomsbrunnar, och i synnerhet den som grävdes ut vid Kerameikos. I vattenvärldens historia är dessa brunnar exceptionellt sällsynta och speciella, eftersom dessa typer av heliga vatten inte är för vanliga människor (renhet/rening), utan främst används av orakel och (halv)gudar. En spännande aspekt med just dessa vatten är att även om vattnet är heligt så är det farligt också för gudarna. Således kan denna speciella egenskap i ett jämförande sammanhang möjliggöra ny teoretisering kring vissa aspekter av helighet och heligt vatten.

Arbetet och vägen framåt kommer sannolikt att innehålla två aspekter/delar. Arbetet med vattenteknik och omvandling av världen är planerat som ett kapitel i en monografi som analyserar föränderliga ekologiska miljöer i ett jämförande perspektiv och hur samhällen har utvecklats och anpassats till olika miljöer.

Visdomsbrunnarna i ett jämförande perspektiv blir med största sannolikhet ett litet separat projekt. Det finns några få sådana brunnar/flodformationer längs Nilen i det gamla Egypten, och i den nordiska mytologin kan Mimers brunn karaktäriseras som en visdomsbrunn, där även Oden var tvungen att offra ett öga för att få kunskap, men annars är dessa brunnar exceptionella – och alla är farliga.

Kort sagt, det kommer att bli en lång och kall vinter här i Sverige nu och jag ser fram emot att ha arbete och projekt som jag kan fortsätta med 2023 – och vistelsen på Svenska institutet i Athen var en katalysator för nya idéer som jag ser fram

emot att följa upp och att fortsätta arbeta med i framtiden.

Johanna Linn Olsson

Under min vistelse vid Svenska institutet i Athen slutförde jag delar av inledningskapitlet till masteruppsatsen såsom teori, metod, bakgrundsforskning samt det källkritiska kapitlet. Uppsatsen försöker utreda ifall Euripides pjäs *Bacchae* hade inflytande på senare antik dionysisk litteratur genom att jämföra stora teman i pjäsen (exempelvis omklädnadsscenen och särslitandet av kungen) med senare litteratur för att se om pjäsen påverkade hur författare framställde Dionysos och hans följe. Jag tillbringade mycket tid på det Nordiska biblioteket vilket gav mig möjlighet att läsa sekundärlitteratur till uppsatsen som jag annars inte hade haft enkel tillgång till. Jag fick även tid till att besöka de många antika platserna och museerna runt om i Athen och en av höjdpunkterna var förstas Dionysosteatern eftersom det var där *Bacchae* framfördes för första gången.

Sara Eriksson

Jag tilldelades ett av Svenska institutets mindre forskningsstipendier för att tillbringa en månad på ön Poros utanför Athen under våren 2022. Sedan 1997 leder Svenska institutet i Athen arkeologiska utgrävningar i den Poseidonhelgedom, som krönt öns pinjekladda sluttningar ända sedan arkaisk tid (se s. 12–13). Under fältsäsongen 2003 utforskade man ett område precis utanför ingången till helgedomen, då man hittade en stor deposition av arkeologiskt material. Depositionen bestod av bland annat kokkärn och mat- och dryckeskärn i keramik, terrakottafynd i form av lampor och vävtyngder, samt djurben och

andra organiska material. I utgrävningsrapporten tolkar man depositionen som resterna efter en större måltid, daterad till cirka 175/160 f.Kr., det vill säga den hellenistiska perioden. I min forskning utgår jag från keramikfynden i depositionen och undersöker det nätverk av aktivitet som spanns kring den måltid som gav upphov till de arkeologiska lämningarna. Hur strukturerade olika former av arbete Kalau-reiabornas vardag och deras sociala relationer? Hur uppfödades, och slaktades, de djur vars kött ingick i måltiden? Hur odlades de växter som lades i grytorna, och hur skördades de? Och hur tillverkades själva grytan som maten lagades i?

Syftet med min vistelse på Poros var att inleda datainsamlingen för min avhandling. Idag förvaras fynden från utgrävningen i det arkeologiska museets lokaler på Poros och grekisk lag kräver att materialet studeras på plats. Under mina veckor på ön inledde jag mitt arbete med att gå igenom och katalogisera keramiken som ingår i depositionen. Min första uppgift blev att lokalisera och organisera lådorna med keramik på museet. Därefter gjorde jag en grov sortering av keramiken för att få en överblick över materialet innan jag gick vidare med att sammanställa den detaljerade katalog över keramiken som utgör grunden för min avhandling. Under vistelsen fick jag också tillgång till dokumentation i form av grävdagböcker och block sheets, samt ritningar och fotografier. Det gjorde att jag även kunde påbörja arbetet med att återskapa hur deponeringen av materialet kan ha gått till då man grävde ner det under antiken, samt hur utgrävningsprocessen format materialets sammansättning idag. I nästa steg av katalogiseringsprocessen kommer jag att återvända till utvalda keramikfynd och närstudera spår av användning såsom repor, sot och reparationer, för att se vad som kan sägas om vilka arbetsprocesser föremålen kan ha varit del av före, under eller efter måltiden i det hellenistiska Kalaureia.

Jag vill rikta ett stort tack till Svenska institutet i Athen för stipendiet som möjliggjorde min vistelse på Poros, samt till personalen på Poros arkeologiska museum och direktören för det svenska Kalau-reiaprojektet Arto Penttinen som alla var till stor hjälp under vistelsen och erbjöd vägledning under mitt arbete på ön. Att mitt arbetsrum på museet erbjöd en strålande utsikt över Argolis kullar och sundet mellan Poros och fastlandet gjorde också sitt till för att keramikmassorna skulle kännas mindre överväldigande att ta sig an!

Julian Wareing

Jag tilldelades ett mindre forskningsstipendium för höstterminen 2022 för att utföra en förundersökning av zooarkeologiskt material från de amerikanska utgrävningarna i Halieis (Porto Cheli, Argolis). Stipendietiden tillbringades i kuststaden Porto Cheli (Argolis) och i Athen mellan den 1 och 27 december.

Syftet med projektet var att göra en förundersökning av djurben och mollusker inför transport till Malcolm H. Wiener Laboratory for Archaeological

Julian Wareing var stipendiat vid Institutet 2022.

Science i Athen, där en detaljerad analys av materialet kan genomföras. Materialet kommer att användas för min avhandling vid Stockholms universitet, vilken behandlar djurhantering under den arkaiska till hellenistiska perioden. Utgångspunkten för avhandlingen är Kalaureia (Poros, Saroniska bukten) och arkeologiska platser i det nordöstra området av Peloponnesos.

Under stipendietiden dokumenterades det material från Halieis som idag förvaras i Porto Cheli för att uppfylla antikvariska kriterier. Materialet som förvarades i lådor dokumenterades på blanketter, vägdes, och fotograferades med digitalkamera. Förvaringsutrymmet innehöll även pärmar med värdefull arkeologisk dokumentation från utgrävningarna under 1970-talet. Resterande tid i Athen spenderades huvudsakligen med att undersöka och sammanställa den insamlade informationen, för att förbereda ansökan för transport av materialet.

Materialstudien var framgångsrik och bidrog till en ökad insikt kring materialets egenskaper, vilket är viktigt för mitt fortsatta arbete med avhandlingen. Jag har även arbetat vidare med att fördjupa mig i den omfattande dokumentationen och min avsikt är att genomföra den fullständiga analysen under det kommande året. Vistelsen i Porto Cheli gav samtidigt möjlighet att uppleva den arkeologiska platsen vilket är värdefullt för studien, och under tiden i Athen kunde jag ägna mig åt inläsning och besöka bibliotek.

Sammanfattningsvis var stipendietiden givande och av stor betydelse för mitt fortsatta arbete med avhandlingen. Jag ser fram emot fortsatt arbete med det opublicerade materialet från Halieis, som har potential att bidra till ny kunskap om djurhantering under antiken. Jag vill till sist framföra ett stort tack till Svenska institutet i Athen för all hjälp och möjligheten att genomföra studien!

Fyra gymnasister tilldelades stipendium för en veckas vistelse i Grekland. Här med Frederick Whiting framför Nationalmuseet i Athen.

*Nymfölepten Archidamos grotta i Vari, Attika.
Foto: A. Frejman.*

UNDERVISNING

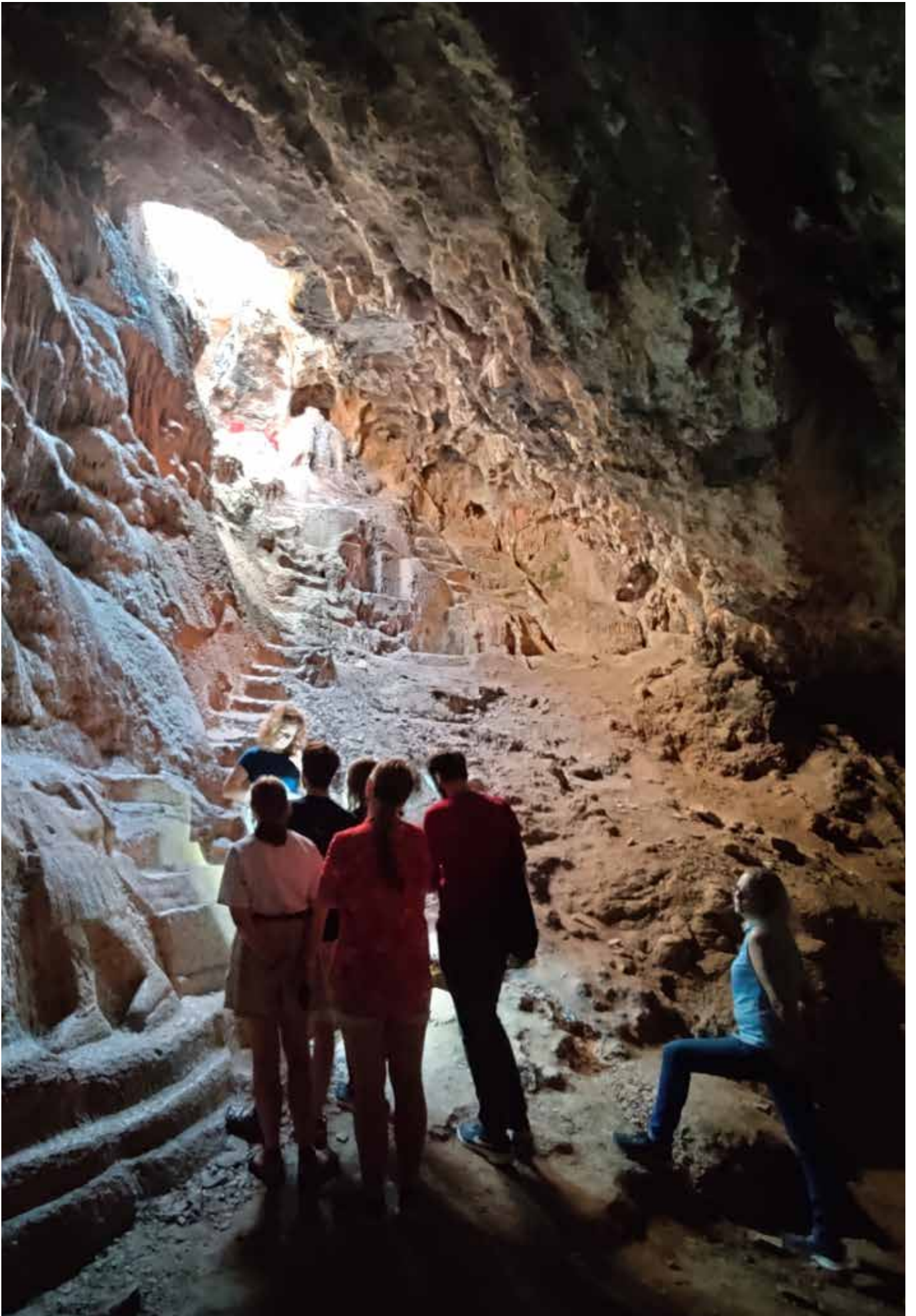
Fördjupningskurs i Greklands arkeologi och historia

Den stora arkeologiska kursen 2022 kunde, till skillnad från de två föregående åren, genomföras utan att alls begränsas av coronapandemin. Den två månader långa kursen löpte under september och oktober och var ovanligt välfylld med exkursioner och museibesök. Redan första veckan reste gruppen till Santorini och därifrån vidare till Kreta. Andra resor inkluderade besök på både kända och mindre kända arkeologiska platser på Peloponnesos, i Attika och dess grannområden, samt Makedonien. Athen och dess museer stod givetvis också på programmet. Undervisningen sköttes av Jenny Wallensten och Axel Frejman från SIA, samt Chris Nuttall och gästande experter från andra arkeologiska institut och organisationer.

Gymnasiekurs

Varje år delar Svenska klassikerförbundet tillsammans med Föreningen Svenska Atheninstitutets vänner ut stipendier till förtjänta elever i klassiska språk. De utvalda gymnasisterna får resa en vecka till Grekland och bor på Institutet där de undervisas av direktören, biträdande direktören och storstipendiaten. Årets stipendiater – Fay Frängqvist, Ivar Jernberg, Molly Seidlitz och Felix Sjögren – besökte under en vecka (15–22 maj 2022) arkeologiska platser och museer i Athen samt Delfi, Piraeus, Poros och Sounion under ledning av Frederick Whiting och Jenny Wallensten.

Trombonisten Karin Hammar och bandet Fab4 spelade på Athens och Prevezas jazz-festivaler. Foto: Athens Jazz Festival, T. Markou.

KULTUR

Kulturutbyte Sverige–Grekland

Vid sidan av den vetenskapliga verksamheten har Institutet till uppdrag att främja kulturutbytet mellan Sverige och Grekland. Detta sker genom kulturella evenemang av varierande karaktär. Institutet är ibland ensam arrangör, men samarbetar också med Sveriges ambassad i Athen, Svenska skolföreningen, Svenska kyrkan i Athen, nätverket EUNIC (*European Union National Institutes for Culture*) samt museer, förläggare etc. Sedan 2017 arbetar Institutet även riktat för ett direkt kulturutbyte mellan unga svenska och grekiska konstnärliga utövare, genom att föra samman konst- och musikstudenter till gemensamma undervisningsinternat. Detta koncept, som kombinerar Institutets utbildnings- och kulturuppdrag, har blivit mycket lyckat och utgör nume-

ra, tillsammans med gästhemmet i Kavalla, kärnan i SIAs kulturprogram. Inom utbytesprojekten, vilka under året gällde jazzmusik och textilkonst, bor de grekiska och de svenska studenterna tillsammans. De lär känna varandra personligen, samarbetar kring ett gemensamt projekt och tar på ett naturligt sätt del av varandras kulturer. Efter pandemins digitala isolering är det extra påtagligt hur nyfikenhet och kreativitet väcks i det fysiska mötet. Deltagarna inspireras både i sitt konstnärliga utövande och till vidare internationella karriärsteg. De får upp ögonen för utbildning utanför hemlandet och knyter kontakter för livet.

Sammantaget blev 2022 ett mycket spännande år för SIAs kulturverksamhet, med ett varierat och

SIA deltar årligen i EUNICs evenemang European Day of Languages, som firar Europas språkmångfald. Theodoros Kokkinis, Ifigenia Contoyannis, Vera von Otter och Katerina Gabierakis. Foto: D. Michalakis.

ovanligt rikt program: vid sidan av grundprogrammet genomfördes två stora arrangemang som fått ställas in under 2020 och 2021.

EUNIC

Institutet är medlem i organisationen EUNIC: *European National Institutes for Culture*. Inom ramen för detta samarbetet deltog SIA i det årligen återkommande projektet *European Day of Languages*, vilket på olika sätt uppmärksammar Europas rika språkkultur. Årets språkdag, den tionde i ordningen, gick av stapeln den 14 september på temat *Fred*.

Musik

2022 blev ett mycket musikaliskt år för SIA. Sedan mer än 20 år tillbaka stödjer SIA svenska jazzmusikers medverkan i *Athens Jazz Festival*. 2022 års inbjudna musiker var trombonisten Karin Hammar med gruppen Fab4. De spelade i Athen den 28 maj, på Prevezas jazzfestival den 29 maj och åkte därefter till Joniska universitetet på Korfu, där de gav en mästarclass för musikinstitutionens jazzstudenter liksom en öppen konsert den 30 maj. Musikernas resa till Korfu är en del i det direkta utbyte mellan svenska och grekiska kulturutövare som Institutet arrangerar, tillsammans med *Kavalla Jazz Sessions*.

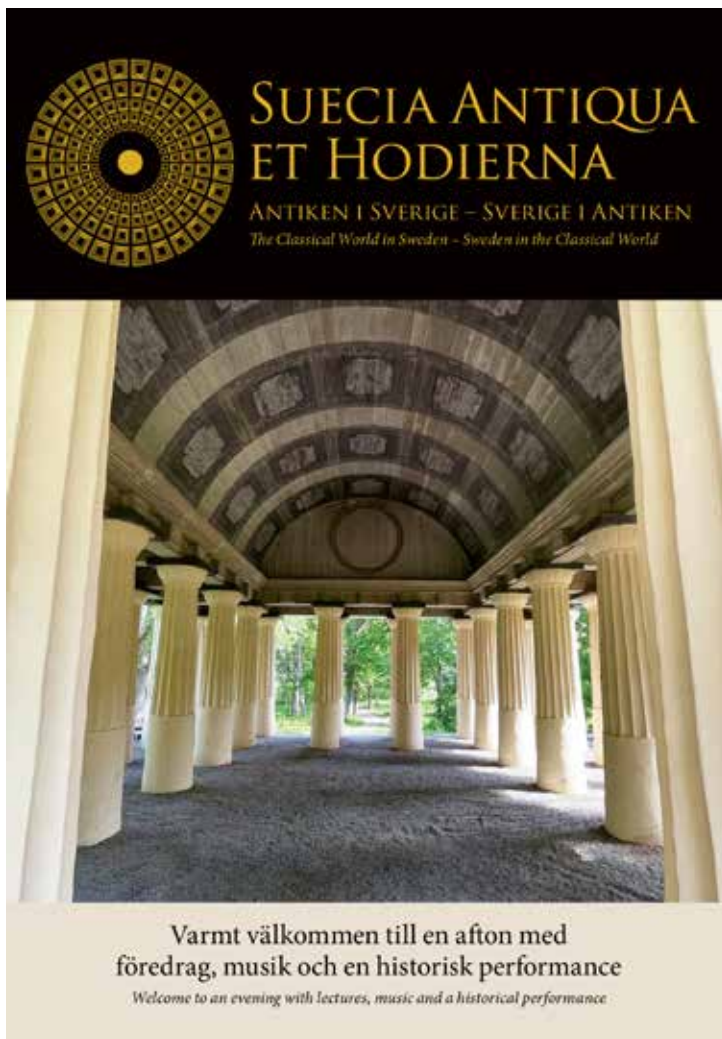
Kavalla Jazz Sessions:
Svenska och grekiska jazzstudenter repeterar inför slutkonserten.
Foto: A. Hourdakis.

Detta evenemang, som för samman sex grekiska och sex svenska jazzstudenter och deras lärare, från Joniska universitetet och Fridhems Folkhögskola, genomfördes 2–4 december. Lärarna Anders Vestergård och Dimos Dimitriadis stod för undervisningen tillsammans med gitarristen Andreas Hourdakis och basisten Petros Klampanis. Detta mycket uppskattade seminarium genomfördes för fjärde året i rad i samarbete med Kavalla kommun (se s. 34 & 36).

Vidare kunde äntligen föreställningen *Suecia Antiqua et Hodierna*, uppskjuten från 2020, presenteras den 14 oktober på Parnassos Literary Society. Föreställningen är ett allkonstverk skapat av författaren och tonsättaren Carin Bartosch Edström och uppmärksammar på olika sätt hur den grekisk-romerska antiken har influerat svensk konst, musik och litteratur fram till och med idag. *Suecia Antiqua et Hodierna* blev en helafoton där korta vetenskapliga föredrag varvades med musik, varpå följde *Drömmarnas akademi: en performance med förtrollande recitation, sång, musik och film*. Tre forskare deltog med var sin kort presentation: cembalisten Anna Paradiso, poeten och litteraturvetaren Anna Smedberg Bondesson samt Neil Price, professor i arkeologi vid Uppsala universitet. En fantastisk ensemble bestående av Katija Dragojevic Nylander (mezzosopran), Dan Laurin (blockflöjt), Ivo Nilsson (trombon), Kate Hearne (cello) samt Anna Paradiso (cembalo) illustrerade däremellan Carin Bartosch Edströms recitation allt-

medan drömska bilder skapade av Susanne Svantesson och Carin Bartosch Edströms fyllde salen.

Konst

Samarbetet mellan SIA, den nordgrekiska staden Soufli samt Konstfack i Stockholm och den konstnärliga högskolan i Athen kunde återupptas under 2022. Projektet, som går under namnet *A Common Thread* tar avstamp i den nordgrekiska staden Soufli och dess historia. Det är en av ytterst få platser i Europa där man fortfarande tillverkar siden: från larv till tryckt tyg. För tredje gången sammanförde SIA studenter och lärare från Sverige och Grekland på denna traditionsfyllda plats.

Under en intensiv vecka (20–27 maj) arbetade elva studenter och tre lärare från Athens Konsthögskola samt åtta studenter och två lärare från Konstfack i Stockholm tillsammans. De fick undervisning om sidenproduktion likaväl som vävning och tryck. Examensuppgiften utfördes sedan vid heminstitutionen, och för första gången kunde den utställning av resultatet, som fått skjutas upp både 2020 och 2021, genomföras. Utställningen *Siden & Soufli* varade i tre veckor och Institutet bjöd in till en välbesökt vernissage den 2 november på Cacoyannisstiftelsen i Athen. Vid invigningen var studenter som deltagit

i projektet år 2019 och 2022 närvarande och presenterade sina verk, vilket var mycket uppskattat.

Mellan den 3 februari och den 7 maj presenterade galleriet TAVROS en utställning av den turkisk-svenska installationskonstnären Meriç Algün Ringborg: *There is Nothing Inevitable About Time*, med stöd från SIA.

Litteratur

Många olika typer av svensk litteratur uppmärksammades under 2022: poesi och kriminalromaner liksom barnböcker.

Under våren bjöd Institutet in till två poesikvällar med verk av Jasim Mohamed. Den 23 februari 2022 läste författaren själv på svenska ur samlingen *Vittnen till meningslösa händelser*, medan dikternas översättare Ann-Margaret Mellberg läste samma texter på grekiska. Arrangemanget skedde på Literature House och var ett samarbete med förlaget BookLab. Den 13 april presenterades sedan samlingen *Uppror mot ingen*, som tilldelades Samfundet De Nios Vinterpris, i samarbete med Svenska kyrkan i Grekland.

Den 3 mars 2022 talade författaren Jan Henrik Swahn utifrån sin nya bok *Rättan i huvudet och andra historier* och den 29 november presenterade författaren Erik Magntorn och illustratören Mar-

Carin Bartosch Edström skapade allkonstverket Suecia Antiqua et Hodierna. Susanne Svantesson arbetade med filmnslagen.

Sidenproduktion i den nordgrekiska staden Soufli, inom ramen för projektet A Common Thread.

Trombonisten Karin Hammar och bandet Fab4 spelade på Athens och Prevezas jazzfestivaler. Foto: S. Vangelakis.

SIA uppmärksammar regelbundet ny svensk litteratur. Här talar författaren Jan Henrik Swahn om sin senaste bok Rättan i huvudet. Foto: U. Walmark.

tine Castoriano barnboken *Sagan om Asine*, som skapats i samarbete med Institutet med anledning av Asineutgrävningarnas 100-årsjubileum (se s. 20). Bokpresentationen skedde i samarbete med Svenska språkföreningen.

Svensk kriminallitteratur är fortsatt mycket populär i Grekland, vilket Svenska institutet i Athen regelbundet uppmärksammar. Årets föredrag (14 december), som hölls av Nikos Georgiades, fokuserade på Sveriges kvinnliga deckarförfattare.

Film

Grekland är ett mycket spännande filmland och Institutet arbetar för att lyfta fram ny grekisk film för en svensk publik. Omvänt arbetar vi även för att uppmärksamma svensk film i Grekland, där det finns en stor biopublik.

Grekiska filmdagar i Sverige

De grekiska filmdagarna är numera väletablerade. Under oktober månad anordnade vi åter i samarbete med Stiftelsen Grekiska Kulturhuset, Grekiska skolan i Stockholm och Kvinnosektionen i Grekiska föreningen i Stockholm tre filmsöndagar, där en kortfilm och långfilm premiärvisades på Zita Folkets Bio i Stockholm (9, 16 och 23 oktober).

Program

Söndag, 9 oktober 2022

Brutalia, Days of Labour, kortfilm av Manolis Mavridis

Digger, långfilm av Georgis Grigorakis

Söndag, 16 oktober 2022

Goads, kortfilm av Iris Baglanea

Tailor, långfilm av Sonia Liza Kenterman

Söndag 23 oktober 2022

From the Balcony, kortfilm av Aris Kaplanidis

Magnetic Fields, långfilm av Yorgos Goussis

Grekisk film från 1900-talet:

Hemland, jag ser dig

Under 2022 samarbetade vi också med ett antal grekiska aktörer (Grekiskt nationellt centrum för audiovisuella medier, Grekiska filmcentret, Grekiska filmarkivet) kring ett initiativ för att rädda, digitalisera, visa och studera filmer från 1900-talets rika grekiska filmiska arv. SIAs delprojekt utgjordes av att anordna fem filmvisningar i Sverige, samt en digital föreläsning för den grekiska skolan i Stockholm av regissören och filmvetaren Rea Walldén (National & Kapodistrian University of Athens). Detta skedde i samarbete med Stiftelsen Grekiska Kulturhuset i Stockholm, Kvinnosektionen i Grekiska föreningen i Stockholm, Grekiska föreningen och Grekiska

GREKISKA FILM DAGAR

TRE SÖNDAGSPREMIÄRER
9, 16, 23 OKT. 2022, KL. 17, Zita Folkets Bio

skolan i Stockholm, i regi av Greklands ambassad i Sverige.

Program

Lördag 12 mars

Det sårade trädet, av Dimos Avdeliodis

Fredag 18 mars

Fournoi, A Female Society, av Alinda Dimitriou och Nikos Kanakis

Torsdag 24 mars

Det andra brevet, av Lambros Liaropoulos

Fredag 1 april

Rom, av Menelaos Karamagiolis

Lördag 2 april

Z, av Kostas Gavras

Svensk film i Grekland

I år kunde vi också uppmärksamma ny svensk film i Grekland. I samband med att Ruben Östlunds film *Triangle of Sadness* hade premiär i Grekland ordnade vi en specialvisning av denna på biograf Astor, med en introduktion av Rea Walldén, regissör och filmvetare vid National & Kapodistrian University of Athens.

*Institutet visar grekisk film i Sverige varje höst under de Grekiska filmdagarna. För den grekiska publiken visar vi ny svensk film.
Foto: E. Mitsea.*

*Institutets personal 2022,
Kavalla: Vladimir Kaidis,
Stella Vakipoulou,
Elisabeth Gullberg &
Lia Vakipoulou.*

Gästhemmet i Kavalla.

GÄSTHEMMET I KAVALLA

Institutets gästhem i Kavalla välkomnar konstnärliga utövare och forskare i behov av arbetsro och inspiration. Gästerna kommer antingen på egen hand, eller som stipendiater från Gästhemmets samarbetspartners: Föreningen svenska tecknare, Svenska fotografers förbund och Författarförbundet samt Lunds tekniska högskola. Huset tar emot gäster från mars till november, och vi kan konstatera att besökarna var snabba med att återvända då gästhemmet kunde hålla öppet som vanligt under 2022. 160 gäster bodde i Kavallahuset under året.

Kavallahuset erbjuder en speciell atmosfär som till stor del skapas av det kreativa mötet mellan konst och vetenskap. Gästerna arbetar koncentrerat på sina egna projekt och delar samtidigt med sig av sitt verk. Detta sker spontant i husets gemensamma utrymmen, arbetsrum, bibliotek och kök, men även genom de uppskattade interna kulturkvällarna, då någon gäst håller föreläsning om sitt arbete.

Intendentens inledning

Det känns onekligen som att dra en lättadens suck att kunna skriva att vi under 2022 äntligen, efter pandemiåren, haft Kavallahusets verksamhet igång som planerat hela säsongen, 10 mars–5 december.

Året har präglats av många överraskningar. En del var oväntade och inte alltid roliga, som till exempel en läcka på intendentens kontor i början av året som föranledde en totalrenovering av det utrymmet, eller ett blixtnedslag precis intill huset som var så kraftigt att det fullständigt slog ut husets wifi tillsammans med kontorets dator och skrivare. Andra överraskningar var dock riktigt glada: glädjande nog var vi uppe i ca 160 gäster under 2022 och det kan jämföras med ca 180 gäster under 2019, året före pandemin. Och inte nog med att våra forskare och kulturarbetare återintagit Kavallahuset: vi kunde äntligen genomföra en stor kulturell satsning i Kavalla, nämligen ett samarbete med den länsantikvariska myndigheten och Kavallas arkeologiska muse-

Dubbelutställningen
 Modiga och intelligenta människor: Resenärer från de nordiska länderna berättar *samt* Svenska delegater från Röda Korset i Grekland under andra världskriget *arrangerades på det arkeologiska museet i Kavalla. A: affischen. B: Elisabeth Gullberg var en av kuratorerna. C: Björn Forsén talade vid invigningen.*
 Foto: E. Gullberg.

um. Den 28 september invigdes de två uppskjutna utställningarna *Modiga och intelligenta människor: Resenärer från de nordiska länderna berättar* och *Svenska delegater från Röda Korset i Grekland under andra världskriget*. Huset kunde också stå värd för en grupp svenska och grekiska jazzstudenter och deras lärare, så att höstterminen kunde avslutas med en konsert inför fullt hus.

Samarbetet med komvux i Kavalla, EPAL, kunde också fortsätta under 2022. Det handlar om ett samarbete med utbildningen i trädgårdsodling, där en del av undervisningen sker på plats i Kavallahusets fantastiska trädgård. Inte minst vinstockarna, planterade 2001 på initiativ av den tidigare intendenten Thomas Thomell och med medel som donerades av framlidne författaren Henning Mankell, blev väl omhändertagna. Eleverna beskar plantorna på förvåren och skördade druvorna på hösten. Resultatet, ett ekologiskt vin, överlämnades sedan till Kavallahuset av elever och lärare från skolan. En första provsmakning ägde rum i husets bibliotek tillsammans med gäster, personal och komvuxskolans rektor Stefanos Nalbantis. Alla var överens om att det var något speciellt med att smaka ett så lokalt och närproducerat naturvin!

Det spännande arbetet med dokumentationen av trädgården och skapandet av en digital fil med bilder och namnen på alla växterna som påbörjades 2021 kunde nästan färdigställas under 2022 och beräknas vara klart under våren 2023. Ni kan läsa mer om allt detta och mer därtill i rapporten som följer.

Till sist vill jag påminna om att Vänföreningen och intendenten samlar in reseberättelser från våra gäster. Det ligger nu ett 30-tal reseberättelser uppladdade på Vänföreningens hemsida och det läggs kontinuerligt upp nya ca en gång i månaden, som också delas som länk på Kavallahusets Facebook-sida: <https://kavallavannerna.se/reseberattelser/>. De är en liten ”gulddruva” för den som vill veta mer om Kavallahuset och kan vara bra att hänvisa till för intresserade. Så sprid gärna ordet för att vi ska få fler gäster att komma till Kavallahuset!

Elisabeth Gullberg

Aktiviteter under året

Dubbelutställning om nordiska greklandsresenärer

De två utställningarna presenterades för första gången på Nordiska biblioteket i december 2018, när Athen var världsbokhuvudstad. Det var en gemensam insats av alla nordiska ambassader och institut, vilket också gäller för de ”nya Nordics”. Denna gång var utställningarna dock berikade med nytt material av regionalt intresse (utarbetat av Svenska institutet i Athen och direktören för den länsantikvariska myndigheten i Kavalla, Stavroula Dadaki). Den första delen, *Modiga och intelligenta människor: Resenärer från de nordiska länderna berättar*, låter besökaren möta normän,

svenskar, danskar och finnar som reste till Grekland i tider av krig och fred från 1700- till 1900-talet. Utställningen skildrar historier som avslöjar de nordiska ländernas stora intresse och engagemang för Grekland och består av sällsynta vittnesmål och bilder från de senaste tre århundradena, återgivna i text och bild från resenärernas egna berättelser.

Den andra delen, *Svenska delegater från Röda Korset i Grekland under andra världskriget* presenterar det livsmedelsbiståndsprogram som faktiskt utgjorde den största humanitära insatsen under andra världskriget. Den allmänna opinionen i världen, chockad av den fruktansvärda hungersnöden i Grekland, gjorde det 1942 möjligt att trots blockader föra in mat och medicinska förnödenheter till landet. Efter en rad komplicerade och tidskrävande processer inrättades för detta transport- och distributionsuppdrag en internationell Röda Korsmission, bestående av åtta svenskar och sju schweizare, med en svensk i spetsen. Totalt deltog 29 svenskar i detta humanitära uppdrag. Utställningen visar fotografier tagna av Röda Korssets delegater.

Utställningarna inramades av tre föreläsningar. Under invigningen talade Björn Forsén om *Resande från Norden i Grekland: Från vikingarna till våra dagar* och sedan följde föredrag av journalisten och fotografen Marie Mauzy den 26 oktober, samt av John Lund från det Danska institutet i Athen den 23 november. Marie Mauzy talade om svenska Röda Korssets insatser i Grekland under andra världskriget och John Lund höll en föreläsning om Frederick von Scholten, en dansk officer som under fransk flagg seglade i de grekiska farvattnen under frihetskrigens år 1824–1829. Utställningarna varade från den 28 september till den 15 december och blev en stor succé med över tusen besökare.

Utställningsintendent: Marie Mauzy, skribent och fotograf

Kurator för det utökade materialet om

Jean Lieberg: Elisabeth Gullberg

Mats Lieberg bidrog med fotografier och texter av sin far Jean Lieberg, utsänd Rödakorsdelegat, från boken *Thessaloniki 1944* av Mats Lieberg.

Utställningens kuratorer: Delia Tzortzakis, Maria Martzoukou, Birgit Olsen, Hans Lejdegård, Evi Haritoudi, Elisabeth Gullberg, Stavroula Dadaki och Elsa Nikolettou

Kavalla Jazz Sessions

Mellan den 2–4 december hölls det tredje grekisk-svenska jazzmötet i Kavalla. Projektet är ett samarbete mellan kommunen och kommunala musikskolan i Kavalla, Svenska institutet i Athen och institutionen för jazzprogrammet vid Joniska universitetet och jazzprogrammet vid Fridhems folkhögskola. Sex studenter från varje läroanstalt kom till Kavallahuset under ledning av Anders Vestergård, biträdande rektor vid Fridhems folkhögskola, Dimos Dimitriadis, dekanus vid Högskolan för musik och audiovisuella konstarter vid Joniska universitetet och som leder det enda jazzstudieprogrammet i Grekland, samt den

MASTERCLASS

Μπαρόκ Βιολιού

Δευτέρα 28 Φεβρουαρίου
έως Παρασκευή 5 Μαρτίου 2022
Αίθουσα Γ.Α. Παπαιωάννου

Rebecka
Karlsson

Violinsten Rebecka Karlsson gästundervisade vid Kavallas kommunala musikskola.

Kavallahusets stipendiater presenterar gärna sitt arbete för de andra gästerna.

grekisk-svenske läraren vid Fridhems folkhögskola, gitarristen och kompositören Andreas Hourdakis. Inbjuden till workshopen var också den internationellt framstående grekiske kontrabasisten, kompositören och producenten Petros Klampanis, som den 4 december höll en Master Class öppen för allmänheten med titeln *Exploring your Musical Potential*. Under jazzdagarna fick studenterna möjlighet att lära känna varandra, uttrycka sig musikaliskt, utbyta åsikter och dela idéer. Mötet avslutades med en konsert i musikskolans lokaler, där jazzstudenterna och deras lärare spelade inför en entusiastisk publik.

Interna kulturkvällar

Varje år anordnar vi ett antal interna kulturkvällar i Kavallahusets bibliotek, där någon gäst håller föredrag om sitt arbete. När våra stipendiater från Svenska fotografers förbund håller föredrag bjuder vi dessutom in den lokala fotoklubben, med vilken vi har ett uppskattat samarbete som pågått under många år. I gengäld hjälper fotoklubben till att tipsa våra fotografer om platser och sevärdheter med fotografiskt intresse i Kavalla med omnejd.

Gäster som höll föredrag 2022

Theo Elias, stipendiat från Svenska fotografers förbund

Magnus Westerborn, stipendiat från Svenska fotografers förbund
Eva Dozzi, författare
Maja Daniels, stipendiat från Svenska fotografers förbund
Kerstin Boulogner, kläddesigner, och Dag Malmberg, konstnär
Tore Wizelius, civilingenjör

Musik

Kommunala musikskolan i Kavalla och Rebecka Karlsson

Rebecka Karlsson, barockviolinist, gästade Kavallahuset en vecka mellan den 28 februari–6 mars. Hon höll dagligen master classes för elever på musikskolan. Syftet med besöket var att etablera kontakt med ledningen på musikskolan och planera inför anordnandet av en Barockmusikworkshop 2024, med liknande upplägg som den vi har med Jazzworkshopen, där både grekiska och svenska studenter samverkar.

Trädgården

Vi är mycket glada över att fortsätta vårt samarbete med gymnasieskolan för vuxna, EPAL (komvux) i

Kavalla, som håller i yrkesutbildningar inom olika områden. Kavallahuset samarbetar i det här fallet med agronomen Georgia Karaviti, som har ansvar för utbildningen inom jordbruk/trädgårdsodling, livsmedel och näringsteknik och hennes studenter. Eleverna har lektioner med praktiska moment i Kavallahusets trädgård. Till exempel fick de beskära och sedan skörda Kavallahusets vinstockar av sorten Zabella/Isabella (*Vitis Lamprusca*), som planterades 2001. Eftersom skolan har utrustning för vinproduktion resulterade arbetet i ett antal liter rött ekologiskt vin, framställt enbart från Kavallahusets druvor!

Arbetet med dokumentationen av trädgården och skapandet av en digital fil med bilder och namnen på alla växterna som påbörjades 2021 beräknas vara klart under våren 2023.

Vänföreningens stöd

Kavallahusets vänner har under 2022 bidragit med finansieringen av en ny redskapsbod i trädgården.

På vänföreningens höstfest den 18 november föreläste Eva Jensen och Mats Lieberg om *Kavallahuset: En plats för möten och kreativt skapande*. Samma föreläsning hölls också i regi av Athenvännernas sydsvenska avdelning i Lund den 8 november. Årets projekt är finansiering av omklädning av den röda soffgruppen i matsalen/biblioteket.

Stipendiatrapport

Våra stipendiater från Svenska fotografers förbund har som tradition att skriva reserapporter efter sina vistelser i Kavallahuset. Nedan kan ni ta del av reserapporten från Kavalla av Lars Forsstedt – stipendiat från Svenska fotografers förbund 19 maj–2 juni 2022:

”Från de djupa skogarna, tjärnens blanka vatten och över älvarna ner till Stockholm går vår resa söderut där vi byter ut bilen mot tåget för att ta oss till Kastarp och flyget till Thessaloniki.

Som stipendiat reser jag med min livskamrat Sophia. Vi lämnar vardagen en tidig morgon mellan hägg och syren för att anlända till huset en ljum mörk kväll som doftar schersmin, kaprifol, cypress och pinje.

På morgon ser vi ut över Kavalla, inbäddad i grönskande kullar. Vita huskroppar bland pinjetrådets skogar likt legoklossar på varandra i otaliga variationer av nya vinklar och höjder. Balkonger, takterraser och röda tegeltak. Markiser, växter och krukor. Sluttande stenlagda gator, avsatser och trappor som letar sig ner mellan huskropparna till stranden, hamnen, grönsaksmarknaden, busstationen, gamla stan och affärscity. En bebyggelse där anrika äldre fastigheter samsas med nybyggnation. Tillsynes övergivna hus som är inklädda i nät för att hindra ras.

Vi bor i ett stort hörnrum med terrass. Vi tas emot av andra stipendiater och forskare som varit

Dokumentation av alla växter i trädgården i Kavalla.

Lars Forsstedt var en av Svenska fotografers förbunds stipendiater 2022. Foto: L. Forsstedt.

här tidigare och som varmt bjuder in oss till en gemenskap.

Några av oss fortsätter med de upparbetade arbetsrutinerna sen tidigare medan andra skaffar sig nya och har lättare för att finna ro och koncentration för sin uppgift just här. En idé, ett uppslag, en skiss som faller på plats. Att stryka, lägga till och börja om. Lägga ord till ord, bringa liv i en mening och få en historia att slå rot och frodas.

Jag jobbar mestadels från vårt rum med ännu en fotohistorisk bok och med urvalet av bilder till min fotobok *Sense of Nature*. I arbetsrummet gör jag utskriften efter att ha skaffat ett USB-minne.

I den fria horisonten framträder blånande former av ön Thassos som likt en hägring visar sig, ändrar form och färg under dygnet. Med blicken vilande långt där borta tar nya tankar vid och får kraft.

Emellanåt stöter vi på någon av de andra när vi släntrar ut till köket för att ta en paus, påbörja något i matväg eller fixa kaffe. Längs den långa arbetsbänken i marmor möts vi för att sen dela en stund på någon av terrasserna. Planer görs upp. Någon hade redan varit nere vid stranden, andra ska dit.

Samtalen kommer lätt igång, lyhört och otvunget – lediga som vi är fast vi alla befinner oss någonstans i en skapande process – och kanske just därför handlar de ofta om livet, kärleken och döden.

Skymningens sköra blånad övergår i sammetslent mörker. Liket en adventskalender med belysning, några dagar innan jul, ses bebyggelsen framträda mot bergets mörka sida sett från takterrassen. Där sitter vi gärna för att se hur natten släcker ner Kavalla vars kanter märks ut av de ensamma gatlykternas ljus. Stort tack till SFF/Fotoförfattarna för upplevelsen.”

Lars Forsstedt & Sophia Gabriellson

*Interiör från gästhemmet
i Kavalla.
Foto: V. Theodorou.*

*Svenska institutet i Athen.
Foto: V. Theodorou.*

*Institutets personal 2022,
Mitseon. Övre raden:
Katerina Gabierakis,
Axel Frejman,
Kalliopi Kalli.
Främre raden:
Irimi Damaskou,
Jenny Wallensten,
Eleni Androvic.
Foto: V. Theodorou.*

PERSONALEN 2022

Direktör: Jenny Wallensten
Biträdande direktör: Patrik Klingborg/
 Frederick Whiting/Axel Frejman
Administratör & Kultursekreterare: Eleni Androvic
Administratör: Katerina Gabierakis
Intendent i Kavalla: Elisabeth Gullberg
Städpersonal: Kalliopi Kalli, Dimitra Tsiara &
 Irimi Damaskou (Athen), Stella Vakipoulou &
 Evangelia Vakipoulou (Kavalla)
Ekonomikonsult: Anna Henriksson (timavlönad)
Trädgårdsmästare: Vladimir Kaisidis (Kavalla)

Ekonom: Kristina Björkstén Jersenius (Stockholm)
Redaktör: Julia Habetzeder (Stockholm)

Institutets styrelse består av en ordförande som utses av regeringen, samt nio eller tio ytterligare ledamöter. Dessa väljer tillsammans skattmästare, vice ordförande och sekreterare. Universitetsämnet Antikens kultur och samhällsliv (AKS) väljer en ledamot från varje institution där disciplinen finns representerad. Vidare ingår en representant för grekiska språket, liksom en för konstvetenskap, samt en representant för Svenska Klassikerförbundet. En studentrepresentant väljs av Samarbetsnämnden för doktorander i AKS och klassiska språk.

STYRELSEN 2022

Ordförande: Ruth Jacoby, f.d. ambassadör
Vice ordförande: Gunnel Ekroth, professor i Antikens kultur och samhällsliv, Uppsala universitet
Skattmästare: Staffan Bengtsson, f.d. statssekreterare
Sekreterare: Jenni Hjöhlman, redaktör, Vitterhetsakademien
Studentrepresentant: Peder Flemestad, doktorand i Antikens kultur och samhällsliv, Lunds universitet.
Övriga ledamöter:
 Kristian Göransson, universitetslektor i Antikens kultur och samhällsliv, Göteborgs universitet
 Henrik Gerding, professor i Antikens kultur och samhällsliv, Lunds universitet
 Ann-Louise Schallin, professor i Antikens kultur och samhällsliv, Stockholms universitet
 Dennis Searby, professor i grekiska, Stockholms universitet
 Alexandra Fried, universitetslektor i konstvetenskap, Göteborgs universitet
 Kjell Weinius, Svenska Klassikerförbundet

SVENSKA INSTITUTET ÖNSKAR TACKA:

Det grekiska kulturdepartementet

Lina Mendoni, Minister för kultur och idrott
Georgios Didaskalou, generalsekreterare
Polyxeni Adam-Veleni
Elena Kountouri
Konstantina Benisi
Julia Papagerogiou
Georgia Fakarou
Sofia Stavrianopoulou

Den länsantikvariska myndigheten i Argolis

Alkestis Papadimitriou
Angeliki Kossiva

Den länsantikvariska myndigheten i Chania

Eleni Papadopoulou
Maria Andreadaki-Vlazaki
Eftichia Protopapadaki

Den länsantikvariska myndigheten i Karditsa

Maria Vaiopoulou
Kostas Vouzaxakis
Fotini Tsiouka

Den länsantikvariska myndigheten i Kavalla

Stavroula Dadaki
Michalis Lichounas

Den länsantikvariska myndigheten för Pireus och öarna

Stella Chryssoulaki
Maria Giannopoulou

Sveriges Ambassad i Grekland

H.E. Johan Borgstam
Pär Skånberg
Sofia Keramida

Greklands ambassad i Sverige

H.E. Andreas Frygas
Despina Poulou
Nicky Psychari

Svenska kyrkan i Athen

Svenska språkföreningen i Athen

Cacoyannisstiftelsen

Jazzlinjen, Fridhems Folkhögskola

Institutionen för jazzmusik, Joniska universitetet

Athens School of Fine Arts

Konstfack

Kavalla kommun

Dimofelia, Public Benefit Organisation of the City of Kavala
Kommunala konservatoriet i Kavalla

Souffi kommun

Vänföreningen Chrysalida
Tsarikis Silk House
Silk Line Mouhtaridis
Pireus Bank Sidenmuseum

Föreningen Svenska Atheninstitutets vänner

Föreningen Kavallahusets vänner

Grekiska kulturhuset i Stockholm

Apostolis Papakostas

Kvinnosektionen i Grekiska föreningen, Stockholm

Design & dokumentation

Fotis Theodoridis, webbdesigner
Vasilis Theodorou, fotograf

Välgörare

Gunvor och Josef Anérs stiftelse
Helge Ax:son Johnsons stiftelse
Herbert och Karin Jacobssons stiftelse
Kungliga Vitterhetsakademien
Längmanska kulturfonden
Magnus Bergvalls stiftelse
Riksbankens Jubileumsfond
Susi och Gösta Enboms donationsfond
Åke Wibergs stiftelse

Vänföreningar

Institutet har två vänföreningar, Föreningen Svenska Atheninstitutets vänner och Kavallahusets vänner. Vi tackar dem båda för ett gott och mycket uppskattat samarbete under 2022!

För mer information om aktiviteter och medlemskap, besök gärna <https://athenvannerna.se> och <https://kavallavannerna.se>

SWEDISH
INSTITUTE
at ATHENS

Grekland

Svenska institutet i Athen, Mitseon 9, 117 42 Athen, Tel. +30 210 923 21 02. E-post: swedinst@sia.gr
Gästhemmet i Kavalla, Emilianou 13, 654 03 Kavalla, Tel. +30 2510 223352. E-post: kavallahuset@sia.gr

Sverige

Stiftelsen Svenska institutet i Athen, Skeppargatan 8, 114 52 Stockholm, Tel. +46 (0)8 662 19 40.
E-post: sia@medelhavsinstitutet.se

www.sia.gr

 [SwedishInstituteAthens](https://www.facebook.com/SwedishInstituteAthens)

 [swedinst](https://www.instagram.com/swedinst)

 [Swedish Institute at Athens](https://www.youtube.com/SwedishInstituteatAthens)

